Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «№11 ЖББМ » КММ жанында орналасқан «Балбөбек» шағын балалар орталығы
Топ: «Балбөбек» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.01-05.01.2024жыл

Күн тәртібінің кезеңдері				**Бейсенбі 04.01.2024**	**Жұма 05.01.2024**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
				Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)				**Үстел үсті ойыны:** «Мозайка» **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозайка ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген	**Үстел үсті ойыны: «Жақсы және жаман деген не?»** **Мақсаты:** қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру, адамдардың іс-әрекеттерін талдауға және оларға баға беруге үйрету. **Ойын атрибуттары:** суреттер **Ойынның барысы:** балаларға суреттер таратып беріледі, балалар бір суретті таңдап, жақсы немесе жаман қылық

				көрнекіліктерді (ойыншықты) көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі. ***(математика негіздері)***	жасап жатқаның ажыратып айтып беру. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				
Таңғы ас				**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан

				мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
				Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру» - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер. (топылдату) ***(сөйлеуді дамыту)***	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) ***(сөйлеуді дамыту)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-				Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)
				Көңілді жаттығулар Негізгі қимылдар: таспаның астынан өту (биіктігі – 40 см).	Қыс мезгілінде не киеміз? әңгіме. **Мақсаты:** Балаларға киім, киім түрлері, қысқы

әрекет				Допты 80 см қашықтықтан педагогке лақтыру және қағып алу. **Мақсаты:** доппен жаттығу және доғаның астымен еңбектеуді орындау барысында ептілік пен қозғалыстардың үйлесімділіктерін дамыту. **Ойын:** «Қарды ұстап ал» **Мақсаты:** баланың көтерілген қолынан 10 см биіктегі затқа қолын тигізе отырып, жоғары қарай секіруге жаттықтыру, аяғының екпінді қимылын қолының қимылымен үйлестіру білігін бекіту. ***(дене шынықтыру)*** Қардың бейнесін салу. ***(сурет салу)***	киімдер туралы түсінік беру.Әр мезгілде киетін киімдерді атай білуге, сауалнамалар өткізу арқылы ойлау қабілеттерін дамыту. Киімді ұқыпты, таза киюге тәрбиелеу. **Дид ойын:** «Қолғаптың сыңарын тап? **Мақсаты:** Балаларға оң мен солды ажыратуға,түстер бойынша топтастыруға үйрету. **Шарты:** Бірдей қолғаптарды топтастыру. ***(математика негіздері)*** Қолғаптын суретін бояу, ермексаздан мүсіндеу. ***(сурет салу, мүсіндеу)***

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. (сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) - Сөйлеуді дамыту - Көркем әдебиет - Дене шынықтыру - Қоршаған ортамен танысу				
Серуен				**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. **Мақсаты:** еңбекқор болуға тәрбиелеу.	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)*** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. ***(еңбек әрекеті)*** **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. ***(көркемәдебиет)*** **Қим. ойын:** «Көліктер» **Мақсаты:** Балаларды

				(еңбек әрекеті) **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора » мен « өріс » сызылады**.** ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.	шапшаңдыққа, қырағылыққа баулу. **Ойын шарты:** Балалар шеңберге жиналады. Тәрбиеші шеңбердің ортасына тұрып, ойын ережесінің орындалуын бақылайды. Балалар машинаның өте жоғары жылдамдықпен жүргенін елестету арқылы «вжик» деген дыбыс шығарылады. ***(дене қозғалысы)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз».** (сөйлеуді дамыту)				

Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Тазалықтың досы- Су дегенің осы. Сабындаған кезінде, Ашытады көзіңді.. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).** Өзімдіжақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту).**				
Балалардың				**Дид. ойын:** «Дәл	**Сюжетті-рөлді ойын:**

дербес іс-әрекеті				осындай пішінді тап» **Мақсаты:** геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру. **Шарты:** Балалардың алдарына әр түрлі геометриялық пішіндер таратылады. Түстеріне қарап қандай геометриялық пішіндерден құралған екенін айту. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)***	**«Балабақшада»** **Мақсаты:** тәртіптік дағдыларын бекіту, сөздіктегі сөздерді қолдану. **Шарты:**Балалар бірі медбике,бірі кір жуушы, аспаз, тәрбиеші болып бөлініп күнделікті балабақша өмірін сомдайды. **(*сөйлеуді дамыту)*** **«Ғажайып бояу»** эксперименттік қызметі **Мақсаты:**жаңа түстерді енгізу арқылы түс туралы түсініктерді кеңейту ***(эксперименттік қызмет)***
Балалармен жеке жұмыс				Шаңғы тебеміз! - Амир **Мақсаты:** қарындашты дұрыс ұстауға үйрету, екі жолды сызық сала білуге үйрету. ***(сурет салу*)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	«Менің отбасыммен бірге атап өтетін мереке» әңгіме. **Мақсаты:**балалар өз отбасындағы атап өтетін мереке туралы қысқаша әңгіме құрай білу. **(*сөйлеуді дамыту)*** Елназар-мүсіндеу тәтті тоқаштар
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту-коммуникативті қызмет)***				
Серуен				**Қим. ойын:** «Тым-	**Қим. ойын:** «Тышқан

				тырақай» **Мақсаты:** балалардысанамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал таранда-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(ойын қызметі)***	аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(ойын қызметі)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шеш, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
				Ата-аналарға кеңес.	Ата-аналарға және

				Балаға үйде жиі ермексаз беру.	балаларға жақсы демалуға тілек білдіру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «№11 ЖББМ » КММ жанында орналасқан «Балбөбек» шағын балалар орталығы
Топ: «Балбөбек» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.01-12.01.2024жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 08.01.2024**	**Сейсенбі 09.01.2024**	**Сәрсенбі 10.01.2024**	**Бейсенбі 11.01.2024**	**Жұма 12.01.2024**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. ***(сөйлеуді дамыту)***	Балаларды жайдары көңіл-күймен қарсы алу. Балалар өз отбасылары туралы әңгімелеп беру. ***(сөйлеуді дамыту)***	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. ***(сөйлеуді дамыту)***	Балалардың көңіл-күйін сұрау, көктайғақ туралы ескерту. **(сөйлеуді дамыту)**	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. ***(сөйлеуді дамыту)***
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Жоғалған зат»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Бала оларға мұқият қарап алған соң, теріс қарап тұрады. Үстелден бір зат алып тасталынады. Бала қай заттың жоғалып кеткенін табу керек. Заттардың санын	**Үстел үсті ойыны: «Қайтала» сіріңке шиімен ұйымдастырылады** **Мақсаты**: балалардың ойлау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Бұл ойынды балалар жұптарымен ойнайды. Әр балаға сіріңкенің 6 шиінен беріледі. Екеуінің біреуі сол шилерден қандай да бір затты құрайды. Екіншісі бірнеше секунд көлемінде қарап алады да, оны қайтадан	**Үстел үсті ойыны: «Сөздер тізбегі»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтауының дамуына жағдай жасау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырғызылады. Бірінші бала кез-келген бір заттың атын атайды. **Мысалы:** «ірімшік». Екіншісі алдыңғы айтылған сөзді атайды да, өзі бір сөз қосып айтады. Осылайша жалғаса береді. Әрбір келесі ойыншы алдында айтылған барлық сөзді	**Үстел үсті ойыны: «Есте сақта және тап»** **Мақсаты**: балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** 3-4 карточкада берілген суреттерді есте сақтап, оларды атау қажет. Содан соң балалар сол бейнелерді 10-12 дана ұқсас суреттердің арасынан табу керек. Бұл жаттығуды андар бейнеленген суреттер жәнеойыншықтар бейнеленген	**Үстел үсті ойыны: «Шатаспай есте сақта»** **Мақсаты:** балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шәйнек, ұшақ, қалам, машина, ат, әтеш т.б.) Психолог: «Қазір мен сендерге бірнеше сөздерді атаймын.

	ақырындап өсіруге болады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	жасауға тырысады. Содан кейін балалар орнын ауыстырады, екіншісі көрсетеді, біріншісі қайталайды. ***(математика негіздері)***	ретімен атап шығады да, өзінің сөзін қосып отырады. Кім шатасады, сол ойыншы ойыннан шығады. Ал ең соңында қалған оқушы жеңімпаз атанады. ***(сөйлеуді дамыту)***	суреттердіқолдануға болады. Ол үшін арнайы андар мен ойыншықтар бейнеленген суреттер кассасын пайдалануға болады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***	Алдыңдағы суреттерге қарап, мен айтқан сөзді есте сақтауға көмектесетін бір затты таңдап ал да, оны бөлек жерге қой», — деп нұсқау береді. Бірінші сөз оқылады. Бала алдындағы суреттен таңдаған соң, екінші сөз және ары қарай осылайша оқылады. Бала психолог айтқан сөзді қайталап, өз заттарының ішінен байланыстыратын суретті алып, есінде сақтауы қажет. Мысалы: өрт, зауыт, сиыр, орындық, әке, отыру, мейірімділік т.б. ***(сөйлеуді дамыту)***
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Жалпы дамыту жаттығулары. Затсыз орындалатын № 1 кешен** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғысалдындақолдарынжуу, қолдысүртужәнеорамалдыорнынаілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет,*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет,*	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,

	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	*қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Менің отбасым» Бас бармақ – ата Сұқ саусақ – әже Ортан терек – әке Шылдыр шүмек – ана Кішкене бөбек – мен *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы: «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес… (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес.. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз,	**Саусақ жаттығуы: «Саусақтардың амандасуы»** Бас бармақ өзінен басқа саусақтардың атын атап амандасады - Сәлеметсің бе, Балаң үйрек! - Сәлем, Ортан терек! - Амансың ба, Шылдыр шүмек! - Қалың қалай, Кішкене бөбек! (Бас бармақ кезекпен барлық саусақтарға ұшын тигізіп амандасады) *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы: «Гүл»** Балалар қолдарын көтеріп, саусақтарын біріктіріп, жабылып тұрған гүлдердің бүршіктерін келтіреді. Жайлап саусақтарын ашып, алақандарын жайып «гүлдің ашылғанын» көрсету. Төмендегі тақпақты қайталау. Міне, гүлдің бүршіктері, Ашылады әдемі. *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы: «Көмекшілерге алғыс білдіру»** - Рахмет саған, көздерім, сендер бәрін көресіңдер. (көзерін қолмен басу) - Рахмет саған, құлақтарым, сендер бәрін естисіңдер. (құлақтарын ұстау) - Рахмет саған, қолдарым, сендер бәрін істейсіңдер. (шапалақтау) - Рахмет саған, аяқтарым, енді, сендер топылдатып жүресіңдер.

		демалтамыз). *(математика негіздері)*			(топылдату) *(сөйлеуді дамыту)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** (Спорт нұсқаушысы-ның жоспары бойынша)	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **Ұлттық қазына**	**Дене шынықтыру** (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Спорт нұсқаушысы-ның жоспары бойынша)
	Суретпен жұмыс: «Суретші қай жыл мезгілін салды? **Мақсаты:** Балалардың жыл мезгілдері туралы түсініктерін қалыптастыру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Дидактикалық ойын:** «Үй жануарлары мен төлдері» **Мақсаты:** Балаларды үй жануарларымен таныстыру, төлдерін айыра білуге үйрету. **Ойын шарты:** Үй жануарларының төлдерін айыра білу. ***(сөйлеуді дамыту)*** Қысқы орман ***(сурет салу, мүсіндеу)***	**«Мысық, әтеш және түлкі»** ертегісін оқу. ***(көркем әдебиет)*** **«Дидактикалық ойын:** «Кімде не бар?» **Мақсаты:** Заттардын атын дұрыс атай білуді үйрету. **Ойынның құрал-жабдықтары:** қолдарында заттары бар жануарлардың суреттері **Ойын шарты:** Суретте бейнеленген жануарлардың немесе ойыншықтардың қолында қандай зат бар екенін атайды және сол затты сипаттайды. **Мысалы:** қоянның қолында сәбіз бар, ол көкөніске жатады. т.б. ***(қазақ тілі)*** Дайын пішіннен түлкіні жапсыру, әтештің суретін бояу, мысықты мүсіндеу. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)***	**Қимылды ойын:** «Қасқырлар мен лақтар» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. Лақтарға арнап қоршау құрастыру ***(құрастыру)*** Қасқырдың ізін салу, ермексаздан мүсіндеу,	**Дид. ойын:** «Шар жарылды» **Мақсаты:** Дыбыстық жаттығу жасау арқылы «ш» дыбысын анық айтуға жаттықтыру. **Ойын шарты:** балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады: Көпіре гөр көбік шар, Көпіре бер кеңіп-шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өленді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші «шар жарылды» деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен: «ш-ш-ш»-дейді тізерлеп отыра кетеді. ***(сөйлеуді дамыту)*** Әуе шардың суретін бояу, ермексаздан мүсіндеу, дайын	**Қимылды ойын:** «Пойыз» **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Тәрбиеші балаларға поезд болып ойнайық, мен паравоз боламын, ал сендер вагонсыңдар, пуп-пуп-пуп. Паравоз белгі бергенде поезд ақырындайды, содан кейін қатты, яғни тез жүреді. ***(дене қозғалысы)***

			дайын бөлшектерден қасқырдың бейнесін жапсыру. ***(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)***	пішіндерден әуе шарын құрастыру **(*сурет салу, мүсіндеу, құрастыру*)**	Пойыз құрастыру, дөңглектерін түстеріне сәйкес орналастыру, жапсыру. ***(құрастыру, математика негіздері, жапсыру)***
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз кииніп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) - Сөйлеуді дамыту - Көркем әдебиет - Дене шынықтыру - Қоршаған ортамен танысу				
Серуен	Қаржауыптұрғанқұбылыстыбақылау. **Мақсаты:** қар жауып тұрған құбылысты бақылай білуге үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Шанамен зырлап желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп	**Қырауды бақылау.** **Мақсаты**: балаларға қыраудың қалай болатынын айтып түсіндіру. Қырау түскен ағаштарды бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз.** Тазартып бар кір шаңнан, Қыс өнерін бастады. Терезеге қыраудан, Сурет салып тастады.	**Мұз сүңгісін бақылау.** **Мақсаты**: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұз ойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында	**Қайың ағашын бақылау** **Мақсаты**: қайың ағашының қысқы көркін бақылауға үйрету. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз** Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп, Қыстың кеп сәлемі. ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** қайың	**Терезедегі өрнектерді бақылау.** **Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру. Терезедегі өрнектерді бақылау. ***(қоршаған ортамен таныстыру)*** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып. ***(көркем әдебиет)***

	ойлайсың? ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** участкені тәрбиешінің көмегімен сыпыру. **Мақсаты:** Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші-дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі	***(көркем әдебиет)*** **Еңбек**: Аяқ киімдері мен тондарын қардан тазалау. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, тазалыққа үйрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Допты ұста» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Осылайша ойын жалғаса береді. ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс :** Жаңылтпаш жаттау. Ақ, ақ , Секеңдейді лақ. Аң-аң,	қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев ***(көркем әдебиет)*** **Еңбек:** Тәрбиешінің көмегімен қар тазалау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. ***(еңбек қызметі)*** **Қимылды ойын:** «Күн, су, ауа» **Ойын мақсаты:** Берілген белгі бойынша ойынның шартын бұзбай дұрыс ойнауға үйрету. **Ойын шарты:** «Күн» дегенде балалар ашық алаңда ойнап жүреді, өсімдік болып өседі, өйткені өсімдіктер күнді жақсы көреді, күнмен өседі «Су» дегенде балалар балық кит сияқты суда жүзеді. «Ауа» дегенде құстар, ұшақ сияқты қалықтап ұшады т.б. Ойын осылайша жалғасады. ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар шешу Орманда жоғары Ағашқа қонады Тұмсығын балға етіп Тоқ-тоқ соғады. (Тоқылдақ) ***(сөйлеуді дамыту)***	ағашының түбіне қар жинау. **Мақсаты**: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ит пен қоян» **Мақсаты:** Шапшаңдық қа, ептілікке баулу. **Шарты:** Ойын жазық алаңда ойналады. Бір бала ит болады да, қалғаны қоян болады. Бұдан кейін « ит», «қояндарды» қуып ұстауға тырысады. Өзі ұстаған балалардың барлығын итке айналдарды. Сөйтіп барлық қояндар итке айналғанша ойын жалғаса береді. **Жеке жұмыс:** «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. **Жұмбақ**: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, Қыста жақсаң, жаның рахат табады. Ағаш ***(сөйлеуді дамыту)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Еңбек**: Қардан тәрбиешінің көмегімен бекініс жасау. **Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. ***(еңбек қызметі)*** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс:**

	шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. ***(дене қозғалысы)*** **Жеке жұмыс:** «Адасқан қар қиыршықтары» тақырыбына шығармашылқ әңгіме құрастыру. **Жұмбақ:** Құм сияқты ұсақ болғанымен, жер бетін жауып үлгереді. (қар) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Аң патшасы-арыстан. ***(сөйлеуді дамыту)***			Жұмбақ жасыру Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) ***(сөйлеуді дамыту)*** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті – коммуникативті, еңбек қызметі).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.**				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Шұбар тауық» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(көркем әрекет-коммуникативті қызмет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Төсекте жатып жасайтын жаттығулар (2-3 минут) Созылу. Б.қ. арқада жатып қолымызды жоғары көтеріп басымыздан асырап төсекке түсіреміз, көзімізді ашып жұмамыз (2- 4 рет) Ойын: «Жаз бен күз» Оң жаққа қарап жатып күз дегенде тіземізді құшақтап алу, күзде суық тонамыз, жаз дегенде керілеміз (3- 4 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).** Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**«Дөңгелектер»** **Мақсаты:** ермексаздан машина жасап құрастыру **(мүсіндеу, құрастыру)**	**«Кім солай сөйлейді?»** доппен ойын. **Мақсаты:** Жануарларды дауысынан айыра білуге және дауыстарына еліктеуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**«Өз үйіңді тап!»**ойын. **Мақсаты:** Түстерді ажыратуға жаттықтыру, қабылдауын дамыту, ойынның ережесін сақтауға үйрету. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Көзіңді жұмып, қолыңмен анықта»** **Мақсаты:** ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. **(математика негіздері)**	**«Ит адамның досы»** **Мақсаты:** Ит туралы түсінік беру. Қол икемділігін дамыту. **(жапсыру, сурет салу)**
Балалармен жекежұмыс	Нұрасылдың ұсақ қол моторикасын дамыту. **Сурет салу**	Мирасқа ермексазды есіп пішіндер жасату. **Мүсіндеу, математика негідері**	Асаналиге суретті дұрыстап бояуды үйрету. **Құрастыру**	Аялаға түстерді ажырата білуге үйрету. **Сөйлеуді дамыту**	Дәуіржанға тыныс алу жаттығуын жасату. **Сөйлеуді дамыту**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту)***				
Серуен	**«Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Ойыншылар 3 – 4 аласаұзынша орындықтарда отырады. Әр орындықта бір әдемі үлкен ойыншық: бірінші тұрған ұзынша орындықта – қуыршақ, екіншісінде – ит, үшіншісінде – мысық,	**«Қасқыр мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. **Ойнаушылар үйлерінде тұрып:** Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ	**Қимылды ойын:** «Ақ қоян» **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу. **Ойын мазмұны:** Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ қоян,	**«Төбеде доп қуу»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаң дербес қимыл әрекетке үйрету, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Ойынға қатысушылардың барлығы екі топқа бөлінеді. Әр топтың ойыншылары бірінің артына екеуден сапқа тұрады. Ал капитан өз командасының алдында болады.	**«Жапалақтар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық-тарын, белсенді-

	төртіншісінде – аю, қоян т.б. Тәрбиешінің «Серуенге шығамыз» деген нұсқауымен барлық балалар орындарынан тұрып, тәрбиешінің соңынан жүреді. Серуен барысында балалар түрлі қозғалыс қимылдарын жасайды (секіреді, жүреді, жүгіреді). Тәрбиешінің «Жаңбыр жауа бастады!» деген нұсқауымен балалар өз үйлеріне қарай жүгіреді. Балалар серуендеп жүргенде тәрбиеші балаларға білдірмей ойыншықтардың орнын ауыстырып қояды. Балалар өз үйлерін тез, адаспай табуы керек. *(ойын қызметі)*	Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп— деген сөздерден Кейін дүрсілдей жүгіріп « өріске » беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. *(ойын қызметі)*	Орныңнан тұрсаңшы, Шашыңды тарасаңшы. Бетіңді жусаңшы, Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші- Дегенде қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп өлең, бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. *(ойын қызметі)*	Команда бірінен бірі 3-4 метр жерде тұрады. Капитандар бір-бір волейбол добын алады да, оны екі қолымен төбелеріне көтереді. Жетекшінің «Бастаңдар » деген командасы бойынша олар допты басынан асыра артындағы ойыншыға, осы әдіспен келесі ойыншыға береді. Ойын одан әрі қарай жүгіреді, сөйтіп өз тобының алдына келіп тұрады. Доп тағы да колонаның соңына кетеді. Ол топ капитандарының қолына екінші рет қайта тигенше ойын осылай айнала береді. Капитан өз орнына келіп, бірінші болып, допты жоғары көтергенде команда ұтып шығады. *(ойын қызметі)*	ліктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. *(ойын қызметі)*
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Баланың үйде аяқ киімін оң, теріс деп үйрету.	Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну.	Ата-аналарға кеңес: Үйде балалармен үстел-үсті ойындар жиі ойнауға кеңес беру.	Ата-аналарға кеңес: Ұйықтар алдында балаға ертегі оқып беру, әлди-әлди қосып тыңдату.	Ата-аналарға кеңес: Балалардың жетістігі жайлы әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: «№11 ЖББМ » КММ жанында орналасқан «Балбөбек» шағын балалар орталығы
Топ: Балбөбек«» ортаңғы тобы
Балалардың жасы: 3 жастан бастап
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.01-19.01.2024жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 15.01.2024	Сейсенбі 16.01.2024	Сәрсенбі 17.01.2024	Бейсенбі 18.01.2024	Жұма 19.01.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу (сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс-әрекет).				
	Баланың үйдегі көңіл күйін сұрау.	Баланың бойындағы өзгерістер мен ерекшеліктер жайлы әңгіме	Баланың тәртібі мен денсаулығы жайлы әңгіме	Баланың тілдік дамуы жайлы әңгіме	Баланың бойындағы өзгерістер мен ерекшеліктер жайлы әңгіме
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын:** «Не жетіспейді?» **Мақсаты:** көзбен қабылдау және ойлау қабілетін дамыту. **Ойын шарты:**Тәрбиеші балаларға бірнеше заттардың суреті бар бетшелерді ұсынады.Суретті мұқият қарап,әр заттың жетіспейтін бөлшегін тауып, атап беруін сұрайды. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен***	**Дидактикалық ойын «Сиқырлы сандық»** **Мақсаты:** Дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (Бота, құлыншақ, аю, мысық, машина).Балалар	**Дидактикалық ойын:** «Жаңа қуыршақ» **Мақсаты:** Баланы топ бөлмесіндегі заттарды дұрыс атап, тілдерін , зейіндерін дамыту. **Ойын шарты:** Қуыршақ топтағы заттың қайсының жанына келсе соны дұрыс атап беру және қуыршақ қай баланы сұрайды сол ғана сұраққа жауап береді, егер барлық баладан сұраса, барлығы бірге жауап береді.	**Дидактикалық ойын:** «Ғажайып қоржын» **Мақсаты:** Балаларды заттарды тиісті қасиеттеріне қарай ажырата білуге үйрету. **Ойын шарты:** Қоржындағы затты сипап біліп атау. Бала затты дұрыс сипаттап бергеннен соң ғана зат қаптан алынып, балаларға көрсетіледі, ал дұрыс аталмаса қаптан алынбайды. ***(сөйлеуді дамыту)***	**«Мозайка»** **Мақсаты:** Балаларға әр турлі заттар, геометриялық пішіндер құрастыруды үйрету, түстерімен таныстыру, балалардың ой-қиялын дамыту, еңбек-сүйгіштікке тәрбиелеу. **Ойын атрибуттары:** мозаика ойыншықтары. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші мозаика бейнеленген көрнекіліктерді (ойыншықты)

	таныстыру)	ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді. ***(қазақ тілі)***	***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)***		көрсетіп, бұл-мозаика деп аталатынын, одан геометриялық пішіндер, заттар құрасытруға болатынын айтады. Балаларға өрнектердің түсі үйлесімділігіне көңіл бөліп, заттардың пішініне сәйкес орналастыра білуге бағыт беріледі.
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалады)** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				
Таңғы ас	**Гигиеналықшаралар:** Таңғыасалдындақолдар ынжуу, қолдысүртужәнеорамал дыорнынаілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. *(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)* **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ

	ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Қуыр-қуыр, қуырмаш» Тәрбиеші балалармен қолдың саусақтарын, бас бармақтан бастап, шынашаққа дейін, аттарын атап шығады. Олар бір-бірімен туған бауырлар сияқты. Бас бармақ, Балалы үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Бес саусақ түгел жұмылады. Енді, қайта-дан бас бармақтан бастап мына сөздерді айтып саусақтарды жазады. Сен тұр – қойыңа бар, Сен тұр – түйеңе бар, Сен тұр – жылқыңа бар, Сен тұр - жылқыңа бар, Ал сен кішкентай бөбек, қазанның қаспағын қырып жеп, жыламай үйде отыр. *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы: «Балақан»** Бала, бала, балақан, Қане, қайсы, алақан. Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнап. *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы: «Қар жауды!»** Аппақ қылып өңірді, (алақандарын ашу) Қар жауды! Қар жауды! (Қолдарын сірмеу) Көңілді балалар, (қолдарын шапалақтау) Қызығып секірді, секірді. (орындарында секіру) *(сөйлеуді дамыту)*	**Саусақ жаттығуы: «Бір үйде біз нешеуміз»** Бір үйде біз нешеуміз Кел санайық екеуміз. Бас бармағым – атам. Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен. Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде бесеуміз. *(математика негіздері)*	**«Еріншектер»** Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр, Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу . Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз.» *(сөйлеуді дамыту)*

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **«Ұлттық қазына»**	Дене шынықтыру (Спорт нұсқаушысының жоспары бойынша)	Музыка (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** (Спорт нұсқаушысы-ның жоспары бойынша)
	Дидактикалық ойын: «Кімнің сөздері» **Мақсаты:** Ауызекі сөйлеу және есте сақтау қабілетін дамыту. **Шарты:** Балаларға ертегі кейіпкердің сөзіне қарай, қандай кейіпкер және қандай ертегі туралы тауып айту керек. Мысалы: Бұл сөздерді қай ертегінің кейіпкері айтады: "Бер менің құйрығымды" (Мысық "Мақтақыз бен мысық" ертегісінен) "Мен атадан қаштым, мен әжеден қаштым " (Бауырсақ "Бауырсақ" ертегісінен) "Бүркіт қонаққа шақырып еді, уақытым жоқ" (Көкек "Қарлығаш пен дәуіт"ертегісінен) ***(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)*** «Мақтақыз бен мысық» ертегі кейіпкерлерін бояу, ермек саздан бауырсақ мүсіндету, қиылған	**Дидактикалық ойын:** «Сандықты әшекелейміз» **Мақсаты:** Әртүрлі пішіндерді ажырату және оны желімсіз жапсыру дағдыларын қалыптастыру. Ұлттық бұйымның ерекшелігімен таныстыру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші түкті қағаздан жасалған сандықты көрсетіп, сұрайды. “Мынау не? Қайдан көрдіңдер? т.б.” Тәрбиеші балалар жауабын толықтырып, ұлттық бұйымның ерекшелігін, маңызын қысқаша айтып өтеді де: - Қазір осы сандықты әшекейлейміз. Бұл сандық өзі сиқырлы екен, қане ашып көрейік, - деп ішінен қорапқа салынған түрлі-түсті геометриялық пішіндерді алып көрсетеді. Түстерін сұрайды, ал сандықтың беті, қақпағы қандай	**Дидактикалық ойын:** «Жүреді, жүзеді, ұшады» **Мақсаты:** Көлік түрлерін ажыратуға үйрету. Сөздік қорын молайту. **Шарты:**Топтын ішінде (жол, теңіз, темір жолы, аспан бұлттарымен, әуежай) тақта алдында қойылады. Балалар көлік түрлерінің суретін тандап алады да, тақтада орналасқан суреттерге қарап таңдаған суретін апарып қояды. Көліктердің қозғалу ұғымын түсіндіріп айтады. ***(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)*** Бағдаршамның суретін салу, жапсыру. Түстерін атап, көздерін санау. Суда жүретін көліктер-құрастыру, әуе көліктерін мүсіндеу. ***(математика негіздері, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)***	**Балаларға тақпақ жаттату.** Сән үлгісін қиятын Шаштараз болам жолына Түрлі — түсті шаш қиып Қызмет етем халқыма. **Шаштараз қалай жұмыс істейді?** әңгіме **Мақсаты:** Шаштараз жұмысы туралы балаларға білім беру. Құрал-жабдықтарын атауға үйрету. **Мысалы:**тарақ, қайшы, айна. ***(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)*** Қиылған бөлшектерден шаштараздың құралдарын құрастыру, тарақтың суретін салу, қайшыны мүсіндеу. ***(сурет салу, мүсіндеу, құрастыру)***	**Қимылды ойын:** «Допты ұста» **Ойын мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, қырағылыққа баулу, ойын әрекеті арқылы татулыққа, белсенділікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Тәрбиеші ашық түсті үлкен допты алады да 2-3 балаға ойнауға ұсынады. Балалар тәрбиешіге қарама-қарсы 80-100 см жерде тұрады. Тәрбиеші әрқайсысына кезек-кезек доп лақтырып «Ұста» деген белгі береді. Балалар допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Осылайша ойын жалғаса береді. ***(дене қозғалысы)*** Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін:

	бөлшектерден «Қарлығаш пен дәуіт» ертегісін құрастыру. ***(сурет салу, мүсіндеу, құрастыру)***	пішінге ұқсайды? – Тік төртбұрышқа. Бұл пішіндерді балаларға таратып береді. Сандықтың бетінде әдемі ою-өрнек бар, бірақ кейбір бөліктері бос, сол бос орындарға біз мына пішіндерді орналастырамыз. Тәрбиеші өзі жапсырып көрсетуі керек. Одан кейін дөңгелектерді түстеріне қарай таңдап, бір-біріне қарама-қарсы немесе қатарластыра, шетіне ортасына орналастыруды балалардың өздері жапсырып безендіреді. ***(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)*** Дайын пішіндерден көлік құрастыру, сандықты бояу, ***(сурет салу, құрастыру, жапсыру)*** **Қазақ тілі** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.			цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. Дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) бейнелерін салу. **(құрастыру, сурет салу)**

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Дұрыс-бұрыс» ойыны** Шарты: бірінші кезекте шалбар емес, бас киім кисе не болады? Ал егер алдымен етік, содан кейін шалбар кисе ше? Ал егер жемпір шалбарға салынбаса ше?. Ауырып қалмас үшін дұрыс ретпен киіну керек! (сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) - Сөйлеуді дамыту - Көркем әдебиет - Дене шынықтыру - Қоршаған ортамен танысу				
Серуен	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? 2. Қыста жел қандай болады? **Еңбек**: Аула сыпырушыға көмектесу. **Мақсаты:** Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **Қ/қозғалыс ойыны**: «Мысық пен тышқан» **Мақсаты:** балаларды шапшаңдыққа әрі шыдамдылыққа,	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрету. **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн) **Еңбек:** Аққала жасау **Мақсаты:** қармен жұмыс істей білуге үйрету. **Қимылды ойын: «Тышқан аулау»** **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **Қимылды ойын:«Бақалар»** **Мақсаты:** Балаларды бақа сияқты секіруге,	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. **Мақсаты**: бөлме гүлдерін күте білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. **Жеке жұмыс:**

	ұйымшылдықа үйрету. **Ойын шарты:** Барлық балалар айнала шеңберге тұрып, «тышқан» мен «мысық» таңдайды. «Тышқандар» «мысықтан» қашады, дөңгелек ішінде жүругеде болады . «Мысықты» балалар дөңгелек ішінен жібермейді. **Жеке жұмыс**: екі аяқпен бірдей қарлы жолмен секіру. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.** .	көмектесу. **Мақсаты:** ересек адамдарға қолдан келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап, еңбекке баулу. **Қ/қозғалыс ойыны:** «Доп кімде?» **Мақсаты:** тапқырлыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Шарты:** Бір бала жүргізуші болады. Бір бала ортада көзін жұмып тұрады. Қойған балалар шеңбер жасап, қолдарын артына ұстап, иықтарын тақап тұрады (қолдары ішінен қарағанда көрінбеу керек). Сыртта жүрген бала сездірмей, шеңбердің сыртын айналып жүріп, бір баланың қолына ұстатады да өзі алысқа барып тұрады да « болды» дейді. Ортадағы бала көзін ашып, шеңбердің ішінде тұрып, кімде екенін (көзінің т.б) біліп айту керек. Тапса допты алады. Таппаса-басын шайқайды. Сол	жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші «қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда, шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. **Жеке жұмыс.** **Мақал:** Мезгілі жетсе, Мұз да ерір. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	өлең жолдарын мәнерлеп айтуға үйрету. **Шарты:** Алаңның ортасында үлкен дөңгелек шеңбер сызады немесе дөңгелек форма етіп жуан жіп тастайды. Балалардың бір тобы шеңберді жағалай тұрады, ал қалғандары алаңның екінші бір жағына орналасқан орындықтарда отырады. Орындықта отырған балалармен бірге тәрбиеші мынандай өлең айтады. Бақалар басы қалтаңдап, Шоршиды жолда талтаңдап. Бақ-бақ, бақ-бақ, бақ Жүгіреді талтақтап. Шеңберді жағалап дөңгеленіп тұрған балалар бақа сияқты секіреді. Өлең аяқталғаннан кейін, орындықта отырған балалар алақандарын соғады (бақаларды шошытады), бақалар шалшық суға-қызықтан секіреді де	Балаларға қысқы еңбек түрлерін айтқызу. **Қ/қозғалыс ойыны:**«Аңшылар мен қояндар» **Мақсаты:** Балаларды қоян болып секіруге, аңшыдан қорғануға үйрету. **Шарты:** Алаңның бір жағына аңшы, келесі жақта қояндарға орын белгіленеді. Әрбір үйде 2-3 қоян болады. Белгі бойынша қояндар үйінен шығып, жайылымда қос аяқтап, секіріп жүреді. Тәрбиеші: « Аңшы» дегенде қояндар үйлеріне жүгіреді. Аңшы бала оларға доп лақтырады. Доп тиген қояндар атылған болып саналады. Аңшы оны өзіне алып кетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

		кезде добы бар бала теріс айналып, допты көрсетеді. Сенде-деген жоғары көтеруі тиіс. **Жеке жұмыс**: «Кім алысқа секіреді?» **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**		жүресінен отыра кетеді. Ойын аяқталған кезде, балалар рөльдерімен алмасады. **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. (Қар) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешіп, айырбастап іліп қоямыз. - Көйлекті, шалбарға, шортик, футболкамызды бүктеп салып қоямыз. - Аяқ киімді шешіп шкафқа саламыз, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті – коммуникативті, еңбек қызметі).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Астың алды үнемі, Сабынмен қол жуамыз. Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Нан қоқымын шашпаймыз, Жерде жатса баспаймыз. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаймыз. (нанды үгітпей, ойнамай жеу, сөйлеуді дамыту-коммуникативтік қызмет)				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.**				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. «Үш аю» **(көркем қызмет)** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, ақ бөпем, Ақ бесікке жат бөпем. Жылама, бөпем, жылама, Жілік шағып берейін, Байқұтанның құйрығын Жіпке тағып берейін. **(көркем әрекет-коммуникативті қызмет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** 1.Өзімізді уқалау. Күзде күн суыды , молдас құрып отырып алақанымызды уқалап жылытамыз, жылы алақанымызбен бетімізді жуамыз (3-4рет) 2.Майтабанның алдын алу. (2 минут) Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру. Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып башпайларымызды бүгу, босату 4-5 р Орындыққа отырып екі аяғымызды алдыға созып өзімізге қарай тарту (4-5 рет) Орындыққа отырып екі аяғымызды жерге қойып башпайымызды жоғары көтеру, өкшеміз еденде (4-5 рет) **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру **(дене белсенділігі).** Жастықтан біз тұрамыз, Қолымызды созамыз. Аяғымызды жазамыз, Үлкен болып өсеміз. **(дене белсенділігі).**

	Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).** Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту).**				
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Дидактикалық ойын:** «Ненің төлі жоқ?» **Мақсаты:** Үй жануар-ларын ажырата білуге, оларды төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Ойыншық үй жануар-лары үстел үстінде тұру керек.Балалар ойын-шықтарды мұқият қарап алады.Тәрбиешінің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде тәрбиеші үй жануарларын бір төлін тығып тастайды.Тәрбиеші ненің төлі жоқ деп сұрайды? Балалар жауап беру керек.Ойын бірнеше рет жалғастырылады. **(*сөйлеуді дамыту)***	**Дидактикалық ойын:** «Сиқырлы сандық» **Мақсаты:** Дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (бота, құлыншақ, аю, мысық, машина). Балалар ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді.	**Дидактикалық ойын:** «Қоянға көмектес» **Мақсаты:** Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету. **Ойын шарты:** Балалар бізге қонаққа қоян келді, ол бізбен бірге ойнағысы келеді. Балалар көздеріңді жұмыңдар, ал қоян бұл кезде көкөністердің қасына сандарды қояды. Балалар көздерін ашқанда қандай санның тұрғанын айтып берулерің керек. Тапқан баланың еңбегі бағаланып отырады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **(*математика негіздері)***	**Сюжетті-рөлді ойын:** «Шаштараз» **Мақсаты:** балаларды шаштараз жұмысымен таныстыру. Рөлдерге кіріп ойнай білуге үйрету. Шаштаразға келген клиенттермен мәдени түрде қарым-қатынас жасай білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға » «Қуыршақтарға арнап әдемі шаш үлгілерін жасаймыз» «Өзімізге арнап шаш үлгісін жасаймыз»Соны мен қатар балалар шаштараздың жұмысын бағалайды. ***(сөйлеуді дамыту)***	Ғажайып қоржынға қолдарын салып, ішінен бір зат алу, оны атау, санау, топтастыру. Бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қалыптастыру. **Дидактикалық ойын:** «Қолғаптың сыңарын тап» **Мақсаты:** Балаларға оң мен солды ажыратуға,түстер бойынша топтастыруға үйрету. **Шарты:** Бірдей қолғаптарды топтастыру. ***(математика негіздері)***
Балалармен жеке жұмыс	М.Адияға қайшыны дұрыс ұстауды үйрету. Пішіндердің арасынан	Сандықты ою-өрнекпен безендіру, түстерін атау. ***(жапсыру, математика***	А.Айару. **Тақпақ. «Қоян»** Аппақ қоян, ақ қоян,	Сардар мен Асмираға көлденең және тік сызықтарды салу арқылы,	Асанали мен Аялаға қолғапты мүсіндету. ***(мүсіндеу)***

	төртбұрышты тауып қиғызу. ***(математика негіздері)***	***негіздері)*** Елназарға желімді дұрыс қолдануды үйрету.	Сондай қорқақ,сақ қоян, Біздің үйге тығылсаң, Сандығыма сап қоям! *(сөйлеуді дамыту)*	тарақтын суретін салғызу. ***(сурет салу)***	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту-коммуникативті қызмет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысында терезеден желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **Қимылды ойын:** «Тышқан аулау»	**Күннің екінші жартысында аула сыпырушы еңбегін бақылау.** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік бере отырып, даладағы жинап қойған қарды шашпауға, ересек адамдардың еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **Қ/қозғалыс ойыны**: «Мысық пен тышқан»	**Күннің екінші жартысында күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрету. **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн) **Қимылды ойын:** «Бақалар»	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана.	**Терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылау.** **Мақсаты:** Адамдардың қысқы қалың киімдерін атай білуге үйрету. **Көркем сөз** Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды. Мұз болады, қатады, Жып-жылтыр боп жатады. **Қ/қозғалыс ойыны:** «Аңшылар мен қояндар»
Серуенненоралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға арналған кеңес: Балалардың	**Ата-аналарға арналған**	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Балабақшаға	**Ата-аналарға арналған кеңес:** Үйде баланың өзі	**Ата-аналарға арналған кеңес:**

	тазалығы жайлы әңгімелесу	**кеңес:**Көктайғақта абайлап жүруді ескерту.	кешікпей келулерін ескерту. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	киініп, өзі шешінуін қадағалап, талап етіп отыруды түсіндіру.	Балаларды ауа-райына байланысты киіндіруді ескерту.

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы
оқу жылы 2023-2024

Мектепке дейінгі ұйым: «№11 ЖББМ » КММ жанында орналасқан «Балбөбек» шағын балалар орталығы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы балалар

Жоспардың құрылу кезеңі: 22.01-26.01.2024жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 22.01.2024	Сейсенбі 23.01.2024	Сәрсенбі 24.01.2024	Бейсенбі 25.01.2024	Дүйсенбі 26.01.2024
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу (сөйлеуді дамыту). Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Сен дос бола аласың ба?» картотека №78 **Мақсаты:** балаларда коммуникативті құзыреттіліктерді қалыптастыру: айналадағы адамдармен қарым-қатынастың әртүрлі тәсілдерін үйрету, диалог жүргізу, топта бірлесіп жұмыс істеу тәсілдерін, қарым-қатынас жағдайында әрекет ету тәсілдерін меңгеру. Позитивті қарым-қатынас тәжірибесін байыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Менің отбасым» картотека №79** **Мақсаты:** балалардың туыстық қатынастар туралы түсініктерін тереңдету (ағасы, әпкесі, ағасы, тәтесі, немересі, немересі). Әлеуметтік-мәдени құзыреттіліктерді қалыптастыру: типтік әлеуметтік рөлдерді орындау білімі мен тәжірибесін меңгеру; отбасылық-тұрмыстық саланың күнделікті жағдайларында әрекет ете білу, қоршаған әлемде,	**Таңертеңгі әңгіме «Менің атым» картотека №80** **Мақсаты:** балаларды адам есімдерінің пайда болу тарихымен таныстыру, әртүрлі тілдердегі адамдардың есімдері қалай естілетінін, ата-бабаларымыздың адам есіміне қалай қарағанын айту. "Әкесінің аты" және "Тегі"ұғымдары туралы айту. Сөздік қорын кеңейту, сөзжасам техникасымен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Танысайық!» картотека №81** **Мақсаты:** балаларға танысу кезінде сөйлеу мінез-құлық ережелерін үйрету: балалардың идеяларын өзектендіру және толықтыру, әртүрлі мінез-құлық үлгілерін және оларға сәйкес сөйлеу құрылымдарын қолдануға үйрету, қарым-қатынас тәжірибесін байыту, үйлесімді сөйлеуді дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Таңертеңгі әңгіме «Не болуы мүмкін, егер де...» картотека №82** **Мақсаты:** балаларды оқиғалардың салдарын болжауға үйрету, білім мен жеке тәжірибеге сүйене отырып, оқиғалардың дамуы туралы пайымдау құру. (Егер сіз күн сайын тісіңізді тазаламасаңыз, аяғыңызды сыртта суласаңыз не болады?) **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

		отбасында, ұжымда өз орны мен рөлін анықтау. Балаларды мәдени нормалар мен дәстүрлермен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**			
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №28 «Ертегіні иллюстрациялар бойынша айт»** **Мақсаты:** балаларды таныс ертегіні қайталауға шақыру; шығармашылық көрініс үшін жағдай жасау. **Ойын шарты:** Балалар суреттерді ретімен орналастырады және ертегінің мазмұнын айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. Ойын барысында логикалық ойлау, байқау, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Үстел үсті Үстел-үсті ойыны картотека №19 «Пазлы»** **Мақсаты:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту. * тапсырманы көп қырлы көру қабілетін дамытады * логиканы дамытады * міндеттерді стратегиялық шешу дағдысын қалыптастырады * табандылық пен дәлдікті дамытады * қиял мен қиялды дамытады * зейін мен есте сақтау қабілетін дамытады * өз бетінше шешім қабылдауға үйретеді.	**Үстел-үсті ойыны картотека №29 «Сен құстарды білесің бе?»** **Мақсаты:** Балалардың құстар туралы білімдерін жүйелеу.Балалардың сөздігін белсендіру, өз ойларын логикалық түрде жеткізе білу.Табиғатты түсінуге, оны қорғауға, сүюге қабілетті балаларды тәрбиелеу. Туған табиғатқа және барлық тіршіліккке ұқыпты қарауды қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

			(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5 - 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу.				
Таңғы ас	**Гигиеналықшаралар:** Таңғыасалдындақолдарынжуу, қолдысүртужәнеорамалдыорнынаілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным!	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

		алғыс айту)			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «ҚОЛТЫРАУЫН» картотека №13 Қолтырауын қонақ күтуде (екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады) Тістері тура шегедей (саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сәл дөңгелетң үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады) Бұл жерден қой өтпеді ме? (қолды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді) Деп сұрадым ойын білмекке (алақандарын бір-біріне ысқылайды) Ал ол болса тымпиып жатыр (көздерін қысады) Көзін қысып қылқиып жатыр **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*	**Саусақ жаттығуы «КІМ КЕЛДІ?» картотека №14** Қане, қане кім келді? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын созады) Біз, біз, біз! (екі қолдағы бас бармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады) Апа, апа, бұл сіз бе? (екі қолының бас бармақтарының ұштарын созады) Иә, иә, иә! (сұқ саусақтарының ұштарын соғады) Әке, әке, бұл сіз бе? (екі қолдарының бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады) Ағатайым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (аты жоқ	**Саусақ жаттығуы «ҮКІ» картотека №15** Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман») Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді») Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері») Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі») Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(көркем әдебиет,**	**Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ» картотека №16** Мысық біздің саққұлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*	**Саусақ жаттығуы «ҚОРАЗ» картотека №17** Қораз, қораз қоқылдақ Ерте тұрар қоқылдап. Алтын айдар басында, Ән салар үй қасында (алақан үстінде, сұқ саусақ бас бармаққа тіреледі, қалған саусақтардың аралары ашық үстіге қарайды) **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*

		саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады) Қарындасым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (кішкене саусақтардың ұштарын соғады) Біздер тату жанұя (барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады) Иә, иә, иә! (алақандарымен шапалақтайды) **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*	**қоршаған ортамен таныстыру***)*		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Сиқырлы гүл» **Мақсаты:** «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Фигура жаса»	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **Қазақ тілі** **«Жабайы құстар»** тақырып бойынша сөздік қорларын кеңейту; тірек сызбасымен жұмыс істей отырып байланысты тілді дамыту; «Ғ», «І», «Ө», «Ү»	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз өстік» **Мақсаты**: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша)	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Епті және күшті боламыз» **Мақсаты:**20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; **Ойын:** «Айна»

		дыбыстарының айтылуын үйрету. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер құрастыруға үйрету. **Сөздік минимум:** Жабайы құстар, құстар, тоқылдақ, торғай, қарға, қонады **Дидактикалық ойын «Құстар»**	аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, **Ойын:** «Міне,мен қандай күштімін»		
	«Электр энергиясының таңғажайып әлемі» **Мақсаты:** тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. Электр энергиясы-бұл біздің пәтерлерімізде жарық болуы үшін электр құрылғыларын пайдалану үшін қажет энергия, көзге көрінбейтін күш. Электр энергиясы біздің үйлерге қайдан келетінін білесіңдер ме?	**«Электрик» мамандығымен танысу** **Суретпен жұмыс** Мақсаты: Балаларды электрик мамандығымен, кейбір кәсіби әрекеттерімен, оның кәсіби жабдықтарымен таныстыру. **Көркем сөз:** Аспаз түскі ас дайындады, содан кейін жарық сөнді. (1 аспазшы) - Аспаз Леша компот пісіреді, (2 аспазшы) Пешке бөренелер лақтырды, (1 аспазшы)	**«Тұрмыстық техника – адамдардың көмекшілері»** **Мақсаты:** Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу, оны жақсы орындау Тұрмыстық техника-бұл электр қуатымен жұмыс істейтін, адамға күнделікті өмірде көмектесетін күрделі құрылғылар. **(Қоршаған ортамен**	**Сұхбат «Компьютер. Ол бізге не үшін керек?»** **Мақсаты:** Айналаны қоршаған заттар, ойыншықтар – адамдардың еңбегімен жасалғаны туралы түсінік беру, оған ұқыпты қарауға баулу**.** Балаларды компьютерлік ойындардың зиянды салдарымен таныстыру, компьютер туралы түсінік беру. балалардың компьютерді дұрыс пайдалануға деген қызығушылығын арттыруға ықпал ету; **Жұмбақ:** Бар нәрсеге жетік,	**«Байланыс құралдары: телефон»** **Мақсаты:** балаларға байланыс құралдары туралы түсінік беру. Оларды телефонмен, оның мақсатымен, адамның өмір сүру жағдайын жақсарту үшін телефонның мүмкіндіктерімен таныстыру; Балалар, бүгін мен қиындыққа тап болдым Менің ұялы телефоным бұзылды. Мен шұғыл түрде қоңырау шалып, үйде қалай жұмыс істейтінімді білуім керек пе? Не істеу керек, қалай болу керек? Тіпті білмеймін. Балалармен телефон

	Электр энергиясы барлық адамдар үшін өте маңызды құбылыс. Онсыз біз ешқашан теледидарды немесе компьютерді қосып, немесе дәмді тағам жасай алмас едік немесе пәтерде жөндеу жұмыстарын жүргізе алмас едік. Білесіңдер ме, балалар, сымдарда көптеген қызықты нәрселер бар. Адамдар барлық сиқырды өз көздерімен көре алмайды, бірақ шын мәнінде өздерін электрондар деп атайтын кішкентай адамдар сымдардың ішінде өмір сүреді. Бұл көңілді халық, өте тату өмір сүреді. Олар үнемі қол ұстасып, қозғалыста болады. Олардың көңілді дөңгелек билерінен үйдегі барлық техника өмірге келеді және жұмыс істей бастайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Қазанға Джем салады, (2 аспазшы) Сорпа табаққа кедергі келтірді, (1 аспазшы) Көмірді аспаз ұрады, (2 аспаз) Қант сорпаға құйылды, (1 аспазшы) Және ол өте риза . (2 аспазшы) - Балалар, электр қуаты неге жұмысын тоқтатты деп ойлайсыңдар? (балалардың жауаптары: сымдар үзілді, қысқа тұйықталу болды) -Ал сендерде үйде электр қуаты жоқ болды ма? Осыған байланысты қандай қиындықтар туындайды? **(балалардың жауаптары: жарықты қоса алмаймыз, теледидар көре алмаймыз, қараңғы, электр құрылғылары жұмыс істемейді және т. б.)** - Бір қызығы, егер	**таныстыру)** Балалар, мен қазір жұмбақтар жасырамын, ал сендер қандай тұрмыстық техниканың жұмбақ екенін шешулерің керек: 1. Ол пәтерді тазартады, шаң мен қоқысты жұтады. (Шаңсорғыш) 2. Ол әртүрлі тағамдарды сақтайды, онда суық пен тыныштық орнайды. (Тоңазытқыш) 3. Үй аяғы бар, ортасында терезе. Терезе жанады, кино пайда болады. (Теледидар) 4. Ол шашты құрғатып, ақырын сәндей алады. (Шаш кептіргіш) 5. Ол бірден, еш қиындықсыз тортқа арналған кремді жасайды. (миксер, блендер)	Миы күшті тетік. Ол арқылы сөйлесіп, Кетесің шетелге де өтіп. (компьютер) Тәрбиеші: - Балалар, сендерде үйде компьютерлер бар ма? Балалар: (жауап береді). Тәрбиеші: сендерге оны жалғыз ойнауға рұқсат етіле ме? Балалар: (жауаптар әр түрлі) Тәрбиеші: сендер ұзақ ойнайсыңдар ма, жоқ па? Балалар: (жауаптар) Тәрбиеші: сендер компьютер ойнағанды ұнатасыңдар ма? Балалар: иә, біз ойнағанды жақсы көреміз. Тәрбиеші: сіз күні бойы ойнай аласыз ба? (Балалардың жауаптары) Тәрбиеші: әрине, жоқ, өйткені бұл адамның денсаулығына зиянды күні бойы компьютерде отыру! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	туралы сөйлесу Телефон – көмекші. Сондай - ақ, оны «гаджет» деп атауға болады. Адамның өмірін жеңілдетуге арналған шағын құрылғы **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Музыкалық сергіту сәті** «Фиксики – телефон» (дене шынықтыру, музыка) **«Телефон»** **Мақсаты:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. - Балалар, біздің қуыршақтарымыз мұңайып, олар да телефондарға ие болғысы келетінін айтады, оларға көмектесейік, олар үшін телефондар жасайық. Балалар, телефондар әртүрлі, дискілер корпустан, телефон

	Дидактикалық ойын: «Эволюция» **Мақсаты: электр туралы түсініктерін кеңейту.** **Шарты:** Тәрбиеші: - енді елестетіп көрейік, біз адам әлі электр туралы ештеңе білмеген кезге жеттік, демек ол электр құрылғылары туралы білмеді. Бірақ ол өзіне тамақ дайындап, кір жуып, үйін тазалап жатты. Мен сізге "Эволюция" деп аталатын ойын дайындадым. Сендердің міндеттерің- үстелден заттың суреті бар суретті алу және оған қазіргі уақытта бірдей функциясы бар тақтаға қойылған суреттердің жұбын таңдау. Шам, керосин алауы, фонарь - электр шамы, Пеш - электр плитасы. Самаурын - электр шайнек, Науа, кір жуғыш тақта - кір жуғыш машинаү Жіппен ине - тігін машинасы, Гармон, балалайка –	электр қуаты жоғалып кетсе немесе электр құрылғылары істен шықса, қысқа тұйықталу орын алса, қандай мамандықты шақыру керек? (балалардың жауаптары) - Дұрыс.Электрмен байланысты сынуды жою үшін электрик шақырылады. - Мен электрик болып жұмыс істеймін. Мен әр үйде электр қуаты бар екеніне көз жеткіземін, сондықтан ол дұрыс жұмыс істейді: әр үйде теледидар көрсетіледі, шамдар жанып тұрады, компьютерлер жұмыс істейді. Сондай-ақ, мен сымдарды тіректерге тартып, көшелерімізді жарықтандыру үшін шамдарды іліп қоямын. - Балалар, назар	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Электр аспаптары»** **Мақсаты:** балалардың электр құрылғылары туралы, олардың адамдар үшін маңызы, оларды пайдалану ережелері туралы түсініктерін бекіту. **Ойын ережелері:** ойынға 2-6 адам қатыса алады. Ойыншылардың әрқайсысына электр құрылғылары бейнеленген бірдей мөлшерде үлкен карталар таратылады. Жүргізуші түрлі-түсті карталар палубасынан бір картаны алып, қалған ойыншыларға өлең оқиды. Жауап беруге тек бір ойыншы құқылы, оның үлкен картасында осы электр құрылғысы сызылған (жабық	Проблемалық жағдай. Міне, мен Леликтің Бір баласы туралы осындай оқиғаны білемін. Қараңызшы, Мен сізге осы оқиғаны айтамын. Бұл менің көмекшім компьютерге көмектеседі, оның аты НОУТБУК. **«Леликтің тарихы» әңгімесі** Бірде Лелик компьютерде ұзақ отырды. Мен оны ойнауға шақырған достарымды ұмытып кеттім, тамақтандыру керек мысықты да ұмытып кеттім. Отырды, отырды және тыныш дауыстарды естіді. (1 слайд). Оның көздері сөйледі: - Біз Монитор экранына қараудан шаршадық, біз нашар көреміз! ((2 слайд). Ми сөйледі: - Бізге таза ауа керек! (3 слайд). Өкпе сөйледі: -Дем ала алмаймын, арқам маған батады! (4 слайд). Арқа сөйледі: - Мен омыртқамды	түтігінен және сымнан тұрады, телефон корпусында теру дискісі бар, ал ұялы телефондар корпустан, түймелерден, антеннадан тұрады. **(Мүсіндеу)** Тәрбиеші балаларға телефон құрастыруды бастауды ұсынады. - Қиындыққа тап болған балаларға құрдастарынан көмек сұрауға кеңес береді, көмек көрсеткен балаларды ынталандырады. - Жобалау процесін бақылайды. Балалар үстелдерде инженерлік кітаптарын пайдаланып модельдер құрастырады. Қиындық туындаған кезде олар құрдастары мен тәрбиешісінен көмек сұрайды **(Құрастыру)** **"Менің телефоным шырылдады" театрландырылған ойыны** (К.Н.Чуковскийдің айтуы бойынша)

	магнитофон. Сыпырғыш – шаңсорғыш, Үтіктеу таяқшасы – үтік. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Бір, екі, үш, төрт – *(алақандарын шапалақтайды)* Біз үтік сатып алдық. Үтіктейміз, сонан соң - *(Киімді үтіктеген қимыл жасайды)* Барлығын шкафқа жинаймыз. Бірақ та әкем екеуміз, (*шаңсорғышпен жинаған қимыл көрсетеді)* Шаңсорғышпен жинаймыз. Ісімізді бітіріп- *(алақандарын шапалақтайды)* Теледидарға отырамыз. – *(отырады)* **(Дене шынықтыру)** **Тиым сөздер:** - тиым салынған электр құрылғыларын қоспа, олар ток соғуы немесе өрт тудыруы мүмкін; - электр	аударыңдар, электрик не киеді? (электрик костюм киген, басында каска бар). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** -Балалар, сіз электр қуатымен жұмыс істейтін адамды қалай сипаттай аласыз, ол қандай болуы керек? (Мұқият, сабырлы, сақ, ұқыпты, жауапты, еңбекқор, батыл.) - Балалар, әрқашан адамдар электр қуатын пайдаланды ма? (балалардың жауаптары) - Ескі күндерде олар өз үйлерін немен жарықтандырды? (Сәулелер, шамдар, керосин шамы.) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Электрик жұмыс істеуі үшін қандай құралдар**	суреттер есепке алынбайды). Дұрыс жауап бергеннен кейін ол сол картамен аттас картаны жауып, келесі өлеңді оқиды. Егер бір ойыншы кеңес берсе, онда ол жабылатын карталардың бірін алып тастайды (мұндай карталар болмаған кезде, ол келесі жауапты болжауға қатыспайды). Үлкен картасын бірінші болып жапқан адам ойынның жеңімпазы болып саналады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **«Біздің көмекшіміз-шаңсорғыш»** **Мақсаты:** шаңсорғыштың сипаттамалық ерекшеліктерін нақтылау (корпус, артта қалу, түтік, щетка, сым); коммуникативті мінез-құлық дағдыларын бекіту**;**	ұстаудан шаршадым! (5 слайд). Жүрек сөйледі: - Мен жалықтым! Достар қайда? (6 слайд). Аяқтар сөйледі: - Біз бір орында отырудан шаршадық! Біз бұрын қандай керемет ойнадық! (7 слайд). - Балалар, сіз экранға қараудан шаршадыңдар ма? Балалар: Иә. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Келесі жаттығуларды жасайық: Орындарыңнан тұрып алақаныңды қатты, қатты ысқылап, көзге жаттығу жасаңыз, енді оны құлағыңызға жағыңыз, тізеңізді ысқылаңыз, аяғыңызды суға батырыңыз, қолыңызды сипаңыз. **(Дене шынықтыру)** Компьютер біздің өмірімізді жеңілдетеді. Онсыз қазіргі өмірді елестету қиын. Сондықтан онымен	Кілемдегі телефон модельдерімен ойнау Балалар рөлдерді бөледі, театрландырылған ойынға қатысады. Тәрбиешімен телефон арқылы сөйлесу ережелері туралы сөйлесуге қатысады. **(Сөйлеуді дамыту)**

	құрылғыларымен ойнамау; - электр сымын қолмен тартпа (тек шанышқыны алуға болады); - розеткаға кез-келген заттарды салма; - электр желісіне қосылған кезде электр құрылғыларын сумен толтырма; - жалаңаш сымдарға қол тигізу өмірге қауіп төндіреді; - сымдар мен электр құрылғыларын дымқыл қолмен ұстау — тоққа қатты әсер етуі мүмкін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)* **«Шыршалар»** **Мақсаты:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа. Сәндік сурет салу. Балалардың қоршаған	**қажет?»** **Мақсаты:** электрикке арналған құралдарды танып, атауға үйрету. **Шарты:** Үстелде әртүрлі жұмыс құралдарының суреттері бар суреттер бар (пассатиж, тарақ, таразы, мата және т.б.). Электриктің жұмысы үшін қажетті құралдың суретін табу керек. - Балалар, электр қуатымен жұмыс істеуге қажетті құралдарды тауып, желімдейік. Сіз маған құралды көрсетесіңдер, мен сендерге оның не үшін қажет екенін айтамын. - Индикатор бұрағышы (отверка) -оның арнайы шамы бар, оның көмегімен электр бар-жоғын тексеруге болады. Егер шам жанып тұрса, онда электр бар, егер шам жанбаса, электр жоқ.	Заттық мүсіндеу 1кезең-шаңсорғыштың корпусына арналған шеңберлерді кесу. 2кезең-шаңсорғышқа арналған дөңгелектерді кесу. 3кезең-дөңгелектерді шаңсорғыштың корпусына жабыстыру, жеңді екі жағынан жабу, дөңгелектерді шаңсорғыштың корпусына жабыстыру. 4 кезең-көк жолақты аккордеонға бүктеу-Бұл шланг. 5 кезең-аккордеонды картон жолағына (түтікке) жабыстыру және щетканы жабыстыру. 6 кезең-барлық бөлшектерді қосу, сонда сіз вакуум аласыз. 7 кезең-балаларға қалдықтардан шаңсорғышқа арналған түймелерді кесіп, оларды	бірге өмір сүруді үйрену керек. **«Кішкентай ноутбуктар»** **Мақсаты:** Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өзбетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау. Түсті қағаздардан қиылған пінідерді ретімен орналастыру. **(Жапсыру, құрасыру)**	

	заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Біздің ауылда қылқан жапырақты ағаштар өседі. Біздің балабақшаның аумағында қылқан жапырақты ағаштар да өседі. Шырша қарағайға ұқсайды және одан ерекшеленеді. Шыршаның жапырақтары да инелер, бірақ әлдеқайда қысқа және тікенді. Шырша топыраққа сұранысқа ие және тек қоректік заттарға бай, жақсы ылғалданған топырақта жақсы өседі. Шыршаның негізгі тамыры нашар дамыған. Бүйірлік тамырлар топырақтың беткі қабаттарында орналасқан, сондықтан жел кейде шырша ағаштарын тамырымен жұлып алып тастайды. Мен сізге қылқан жапырақты ағаш-шырша салуды ұсынғым келеді.	- Пассатижи-бөлшектерді түсіру, сымдарды тістеу үшін қажет. Пассатиждерде оқшауланған тұтқалар бар, сондықтан оларды электр қуатымен жұмыс кезінде қолдануға болады. - Электр таспасы-сымдарды орау үшін қажет. – Монтаждау пышағы-жұмыс үшін де қажет. Бұл негізінен сымдарды кесуге және кесуге, контактілерді тазартуға және басқа да көптеген жағдайларда көмектеседі. Пышақтың оқшауланған тұтқасы бар. - Міне, біз өз хабарламамызды жинаған сияқтымыз. Сендердің ойларыңша, электрик мамандығы қауіпті ме, жоқ па? Неліктен?	корпусқа жабыстыруды ұсыну. **(Құрастыру)**		

	- Шыршаны салу үшін үлгіні мұқият қарастырайық. -Шыршада не бар? - Бұтақтар қалай орналасады? - Шыршаның ең қысқа бұтақтары жоғарғы жағында, бұтақ неғұрлым төмен болса, соғұрлым ұзағырақ болады. - Инелер қандай? - Инелер қалай тартылады? (Балалар: инелер щетканың ұшымен сызылады) - дұрыс. Инелер бір жағынан щетканың ұшымен, бұтаққа қарай тартылады. **(Сурет салу)**	(балалардың жауаптары: токпен жұмыс) - Бүгін екеуміз электр энергиясының әзіл емес екенін білдік, сондықтан электр қуатымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін әрдайым есте ұстауымыз керек, қиындық болмас үшін электр құрылғыларын қалай пайдалану керектігін білуіміз керек. Мен сендерге қазір диаграмма карталарын көрсетемін, ал сендер маған ережелерді айтасыңдар. **Қауіпсіздік ережелері:** Сымдар мен электр құрылғыларына дымқыл қолмен тигізбеңдер. Тек түзетілген электр құрылғыларын қолданыңдар. Оларды қараусыз			

		қалдырмаңдар. Розеткалармен ойнамаңдар. Үйден шыққан кезде шамдарды сөндіріп, электр құрылғыларын өшіріңдер. Ересектердің рұқсатынсыз және олар болмаған кезде электр құрылғыларын қосуға болмайды. **Тәжірибелік-эксперименттік қызмет** - Мен сендерге бір құпияны айтқым келеді. Қауіпті емес, тыныш, көрінбейтін электр қуаты бар. Ол барлық жерде, өздігінен өмір сүреді, егер сен оны ұстасаң, сен онымен өте қызықты ойнай аласың. Мен сендерді "қауіпсіз" электр қуатын жасауды үйренетін үстелдерге отыруға шақырамын. Тәрбиеші әр балаға қағаз ұлпалары бар табақ пен			

		пластикалық тарақ таратады. Балалар шашқа тарақ жүргізеді, оны снежинкаларға апарады және олардың электрленгенін көреді. - Айтпақшы, егер сіз әлемдегі барлық мысықтарды бір уақытта еркелетсеңіз, электр шамын жағуға болады! **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** «Ток сымдар арқылы өтеді» Ток сымдар арқылы өтеді (*бір қолдың саусақтарымен кезек-кезек соғылады)* Жарық бізді пәтерге апарады, (*екінші қолдың саусақтары)* Құрылғылар жұмыс істеуі үшін: *(саусақтарды бір уақытта бүгіңіз*			

		Тоңазытқыш, мониторлар, екі қолында) Ұнтақтағыштар, шаңсорғыш Ток қуат әкелді. *(бір қолдың жұдырығын екінші қолдың жұдырығына тигізу)* **(Дене шынықтыру)** **«Электрикке қажетті құралдар»** **Мақсаты:** Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оныжелімдеу. **(Жапсыру)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе,				

	Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау К-№16** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. (**Көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3	**Картотека №9** **Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **Көркемәдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(Қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын:**К-	**Картотека №10** **Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын**. К-№ 10 «Пойыз» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-	**Бақылау: Ауа-райын бақылау.** **Мақсаты**: Балаларға ауа – райының өзгергенін, күн суытып, жиі жел соғып, жиі жаңбыр немесе жұқа қар жауатынын айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Күн шуаққа маужырап, Жатыр еді адырап. Ағштардан жамырап, Ұшты кенет жапырақ. **(Көркем әдебиет)** **Еңбек**: Учаскедегі қажетсіз заттарды жинауға көмектесу. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын**: К-№18 «Кім көп тас жинайды» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. **(Көркем әдебиет)** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. Мақсаты: еңбекқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет» К-№1** Мақсаты: (дене шынықтыру) **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**:

	(дене шынықтару) Балалардың өзіндік іс-әрекеті.	№ 9 «Қоян» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**	әрекеттер. **(Дене шынықтыру**		Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу.				

	«Жұлдызша» ойыны. Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(көркем әрекет, музыка-қарым-қатынас, шығармашылық іс-әрекеті)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту)**				
Балалармен жеке жұмыс	Жанерке мен Ұланға Сыпайы сөздерді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	Алина мен Вадимге Қазақ тіліндегі сөздік жаттығуды қайталату **(қазақ тілі)**	Бекасыл мен Нұрланға Мемлекеттік рәміздерді жатқа айтуға үйрету (Ту, Елтаңба, Әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Дидар мен Завираға Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке және т.б. айналдыра білуге, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер	Еркін пен Алматқа Сюжеттік сурет салу барысында заттардың пішінін дөңгелек, сопақ, шаршы туралы түсініктерді бекіту. **(Сурет салу)**

				құрастыруға үйрету. **(Құрастыру)**	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **Қимылды ойын:«Дауыста, атыңды айтам»** Ойыншылар шеңбер құрап отырады. Шеңбердің ортасында жүргізуші отырады. Оның көзін байлайды және бірнеше рет айналдырады. Ол кімнің қай жерде отырғанын білмей қалуы тиіс. Жүргізуші ойыншылардың бірін қолымен көрсетіп, «Дауыста, атыңды айтам» дейді. Таңдау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:«Ұшты, ұшты»** Жүргізуші белгілі бір құстың атауын атайды, «ұшты, ұшты» деп қайталайды және қолын бұлғайды. Ойыншылар қимылдарды қайталайды. Бір рет, екі, үш... бір кезде жүргізуші «Сиыр!» деп қалады. Оның қармағына ілініп, қолын сермеп қалған бала ойыннан шығады немесе ойыншылардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **Қимылды ойын: «Қасқырға арналған қақпан»** Ойынға қатысатын балалар екі командаға бөлінеді. Бір команда қасқырға қақпан құрады – қол ұстасып, шеңбер құрап тұрады. Екінші команда қасқырлардың рөлін атқарады – залды айналып (қақпан арқылы) төрт аяқтап еңбектейді. Тақпақ айтады: «Кәне, кәне, халайық, Қасқыр қақпан құрайық. Кәне қақпан берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр»! – тақпақ аяқталғаннан кейін бірінші командадағы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **Қимылды ойын: картотека №19 «Мысық пен тышқан»** «Мысық» пен «Тышқанды» таңдап алады. Қалған балалар қол ұстасып шеңбер құрайды. Ойыншылар тышқан келгенде қолдарын көтереді, мысық келгенде түсіреді: «Мысық тісін ақситады, Көздерін шақшитады. Дүрдитіп, күржитіп белін, Айбат қылады ернін» – «мысық» «тышқанды» қуып жетіп, қолға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **Қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тымерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкемкеп». «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың ортасында жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен балаларды ұстап

	түскен бала дауыстайды, даусын танымастай етіп өзгертіп сөйлейді. Егер жүргізуші бәрібір танып қойса, екеуі орын алмасады. Егер таба алмаса балалардың тілегін орындайды. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	тілегін орындайды. «Сақтанып», құстың аты айтылғанда қолын көтермей қалған немесе кешігіп қалған балаларға да сондай шара қолданылады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	балалар қолдарын түсіріп, отыра қалады. Қақпан жабылды. Қақпанның ішінде қалған қасқырлар ойыннан шығады. Қалған балалар ойынды жалғастырады. Кейін командалар орын алмасады **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	түсіруге тырысады. Ол шеңбер арқылы шеңбердің сыртында жүгіреді. Тышқан қолға түскеннен кейін, олардың орнына басқа балалар сайланады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	алуға тырысады. Кейін ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды. «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға кеңес: «4-5 жастағы балаларда ауызша-логикалық есте сақтауды дамыту»	**Ата-аналарға кеңес:** «Сыпайылық маңызды»	Ата-аналарға кеңес: «Баланы дос болуға қалай үйрету керек?»	**Ата-аналарға кеңес:** «Топтағы мектеп жасына дейінгі балалардың тұлғааралық қатынастары»	Психолог кеңесі «Балалар өтірігі»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

2023-2024 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым : «№11 ЖББМ » КММ жанында орналасқан «Балбөбек» шағын балалар орталығы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы тобы

Балалардың жасы: 3 жастан бастап

Жоспардың құрылу кезеңі: 29.01-02.02.2024жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 29.01.2024**	**Сейсенбі 30.01.2024**	**Сәрсенбі 31.01.2024**	**Бейсенбі 01.02.2024**	**Жұма 02.02.2024**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту.	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Балалардың көңіл күйі , тазалығы дене денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.	Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа-райы қандай болып тұрғанын сұрау.
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойыны: «Түйме қадау»** **Мақсаты:** саусақтардың кішкентай бұлшықеттерін жаттықтыру. Балаларды тәрбиешінің нұсқауы бойынша әрекеттерді дәл орындауға шақыру. Дәлдік пен зейінді тәрбиелеу. **(сенсорика)**	**Үстел үсті ойыны: «Дөңгелек затты қозға»** **Мақсаты:** балаларда заттардың пішіні туралы түсінік қалыптастыру. Іс-әрекетке деген оң көзқарас пен қызығушылықты тәрбиелеу. **(математика негіздері)** «Шәйнекті кесе» өнер орталығында сурет салу **(Сурет салу**)	**Үстел үсті ойыны: «Шарф байла»** **Мақсаты:** саусақтардың ұсақ моторикасын жетілдіру. Шарфты екі қолмен байлауға шақырыңыз. Зейінді, зейінді, оң нәтижеге жетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** «Ыдыстар» туралы суретті кітап қарау **(Сөйлеуді дамыту,**	**Үстел үсті ойыны: «Жүз, қайық»** **Мақсаты:**балаларда таяқшаны игеру дағдыларын қалыптастыру. Қол қимылдарын үйлестіруді дамыту. Табандылықты, мақсатқа жетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу, нәтижеден қуаныш сезімін ояту. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойыны: «Бау»** **Мақсаты:** қолдың ұсақ қимылдары мен визуалды бақылауды үйлестіруді дамыту. Дәлдікке тәрбиелеу. **(Сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**

			қоршаған ортамен таныстыру)		
Таңертенгі жаттығу	«Көңілді доптар» Тік тұрып, аяқ алшақ, доп төменде; 1-2- допты жоғары ұстап, аяқ ұшына көтерілу; 3-4-б.қ. (4рет) Б.қ. – т.с. допты алға созып ұстау; 1-2- оңға бұрылу; 3-4-б.қ. келу; 5-6- солға бұрылу; 7-8-б.қ. Б.қ. – доп жоғарыда; Алға енкейіп, допты еденге жеткізу; Б.қ. келу; Б.қ.- аяқ арасы сәл алшақ, доп кеудеде; 1-3- отырып , допты қолдан қолға домалату; 4-б.қ. Допты алға ұстап, оңға, солға қарай айналу;	«Аңдармен жаттығамыз» Б.қ. Аяқ алшақ, ойыншық төменде; 1-2 ойыншықты жоғары көтеріп, аяқ ұшына тұру; 3-4 б.қ. келу; Б.қ. ойыншықты алға созып ұстау; 1-2 оңға, солға бұрылу, б.қ. келу; Б.қ. ойыншық кеуде алдында 1-2 алға енкейіп ,ойыншықты еденге қою; 3-4 б.қ. келу; Б.қ.-т.с. 1-2 ойыншықпен отыру; 3-4 б.қ. келу; (4рет) Ойыншықпен оңға ,солға айналу;	«Көңілді құстар» Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ; 1-4 қолды екі жанға созып, жоғары – төмен көтеріп түсіру; 5-6 б.қ; Б.қ. «Мысық жоқпа?» 1-4 басты оңға, солға бұру; 5-6 б.қ; Б.қ. 1-4 отырып саусақпен тізе үстінен тықылдату; (3рет) 5-6 б.қ. Шашырап жүгіру;	«Кішкентай торғайлар» Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ; 1-4 қолды екі жанға созу, жоғары төмен сермеу; 5-6 б.қ. келу; Б.қ. –т.с. 1-2 басты оңға ,солға бұру; 3-4 б.қ. келу; Б.қ.- т.с. 1-4 отырып саусақпен тізе үстінен тықылдату; 5-6 б.қ. келу; Б.қ. –т.с. 1-4 қолды артқа созып енкею; 5-6 б.қ. Б.қ. ішпен жату; 1-4 бір қырынмен жату, арқаға , ішке; Шашырап жүгіру;	Ойын: «Ұшаққа отырамыз» қолды екі жаққа созып, ұшақ бейнесін келтіру. Шашыла жүгіру. Шеңберге тұру. **Б.қ:**Аяқ иық бойымен. **О:** Қолды алдыға-артқа тербету. 3-4 рет. **Б.қ:** Аяқ иық бойымен. **О:** Денені оңға - солға бұру. 3-4 рет **Б.қ:** Түзу тұру, аяқ иық бойымен, қол белде. **О:** Тізені бүгіп,, алдыға еңкейіп «бом» деп айту. 3-4 рет **Б.қ:** Аяқ иық бойымен, «Балапандар су ішеді».

					О: Алдыға қарай еңкейіп, қолды артқа қарай созып, су ішкен тәрізді болу. 3-4 рет Орнында тұрып, екі аяқпен секіру Тыныс алу жаттығуы «Ұшақпен қайтамыз» тәрбиешінің соңынан жүру.
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғыасалдындақолдарын жуу, қолдысүртужәнеорамалды орнынаілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Су, су менің бетімді жу. ***(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)*** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,

					тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдасты-рылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)				
	Дидактикалық ойын: «Суықторғай» Мақсаты: құстар туралы түсінік беру, сөздік қорын дамыту Шарты: суықторғай сияқты секіреді, ұшады және шырылдайды. Балалар қысқа адыммен секіреді, ұшады, «рюм-рюм-рюм», – ысқырып дыбысын салады. Педагог үстел үстіне жемсауыт шығарады және құстарға арналған жемдерді де қояды: кәмпиттер, тұқымдар, шемішке, картоп, шоколад, сәбіз т.б. Суықторғайдың жемін таңдауға тапсырма береді. Балалар құстарға арналған жемді таңдайды. Торғайларға – нан қиқымы, дәндер. Сарышымшыққа – нан қиқымы, дәндер. Суықторғайға – өсімдік тұқымдары, шетеннің жемісі.	**Түрлі түсті жаңбыр» дидакикалық ойыны** **Мақсаты:** заттар туралы білімін дамыту, белгісіне қарай бір түстерді топтастыруға үйрету, қол моторикасын дамыту, кеңістікті бағдарлай білуге тәрбиелеу. **Барысы:** балаларға қолшатырдың түсіне сәйкес жаңбыр тамшыларын топтастыруды ұсынады. Сонымен бірге қолшатырдың оң бағындағы, сол жағындағы, астындағы, үстіндегі түстерге байланысты тамшыларды топтастыру. Сары түсті тамшыны, жасыл түсті қолшатырға қою, немесе көк түсті тамшыны қызыл түсті қолшатырға қою. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру*)***	**Дидактикалық ойын: «Табиғат құбылысын тап»** **Мақсаты:** табиғат құбылыстары туралы түсініктерін қалыптастыру, ойлау қабілетін дамыту. **Ойын ережесі:** Тәрбиеші: - Теңіз бір уайымдайды, екі уайымдайды, үш рет уайымдайды..... Содан кейін жыл мезгілі туралы суретті көрсетеді. Осы уақыттағы барлық құбылыстар жылдар маған суретке қарай жүгіруі керек. Қалған балалар кез-келген фигурада қатып қалады. Сурет жаз: бұршақ, шық, кемпірқосақ жаңбыр. Қыс суреті: мұз, аяз.... қар Күз суреті: жапырақтың түсуі, тамшылар....., жаңбыр Көктем суреті: мұздың ағуы, тамшылар,..... жаңбыр, кемпірқосақ. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен**	**Дидактикалық ойын: «Суреттерді ретімен орналастыр»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулығы мен салауатты өмір салты туралы түсініктерін жүйелеу, сөйлеуді, зейінді, есте сақтауды дамыту. **Материал:** күн тәртібіндегі сәттерді бейнелейтін суреттер **Ойын барысы:** Тәрбиеші сиқыршы күнделікті суреттерді шатастырғанын айтады және суреттерді ретімен орналастыруды ұсынады. Тәрбиеші балалардың мәлімдемелерін қорытындылайды. Күн сайын таңертең сау болу үшін біз жаттығудан бастаймыз. Күшті, епті және батыл болып өсу үшін біз күнделікті таңертең жаттығулар жасаймыз. Тәрбиеші әркімге өзінің сүйікті жаттығуын еске түсіруді, көрсетуді және	**Дидактикалық ойын: «Қанша алма бар?»** **Ойынның мақсаты:** түсі, формасы бойынша әр түрлі заттардың екі тобын салыстыру қабілетін жетілдіру; салыстыру нәтижелерін сөзбен белгілеуге үйрету: көп, аз, тең, сонша, бес, үш. **Ойын мазмұны:** Бір табаққа жасыл алма, екіншісіне сары түсті алма салу. Тәрбиеші заттардың екі тобын салыстыруды ұсынады (түсі әртүрлі): Қанша алма жасыл? **(математика негіздері*)***

	Қарғаға – тағам қалдықтары, жеміс пен көгөністердің аршылған қабықтары. Көгершінге – тары. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		**таныстыру)**	бәрін бірге орындауды ұсынады. **(дене шынықтыру)**	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдасты-рылған іс-әрекет	**Дене шынықтыру** «Отбасындағы ағаларым сияқты жаттығамын!» **Мақсаты:**Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру **Ойын:** «Соқыртеке» **Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) Анаға деген сезімдерін ән арқылы жеткізуге үйрету. Әннің мазмұнын	**«Тұман-деген не?» әңгіме** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, үйрету. **Жұмбақ** Қара таудың басында Киік кетіп барады. Қол - аяғы баурына Тиіп кетіп барады. **(Тұман)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Біз – кішкентай балдырған, Сескенбейміз жаңбырдан. Төбемізде қолшатыр	**Дене шынықтыру** «Бізге қонаққа маймыл келді!» **Мақсаты:** Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру.допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); **Ойын:** «допты қағып ал» **«Қысқы табиғат-табиғаттың байлығы!»** Мақсаты: балалардың қыстың тән белгілері	**Қазақ тілі** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. **Сөздік минимум:** Ағаш, шөп, гүлдер, құстар, жанды табиғат Тау, су, күн құм, бұлт. Түрлі-түсті суреттер «Атын атап бер» дидактикалық ойын Свиридовтың "Боран" музыкалық шығармасы. **(музыка)** Боран-бұл қыс мезгіліндегі ауа-райының құбылысы. Боран болған кезде	**«Мұз. Оның қасиеттері»** **Мақсаты:** зерттеу қызметінде мұздың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру, эксперимент барысында мұздың қасиеттерін анықтау. **«Су дегеніміз не?»** Балалардың үстелдеріндегі шыныаяқтарға су құйылады. - онымен не істеуге болады? (құю,қажетті пішінді алу). Су-сұйықтық. Мен балаларға судың сұйық күйін көрсетуді ұсынамын.

	түсіндіріп орындай білу қабілеттерін дамыту. Ата-анасын сыйлауға, қастерлей білуге тәрбиелеу. <u>Ойындарға, хор айтуға қатысу.</u> Шаттық шеңберін құру. Ән тыңдау: «Жақсы көру» Т.Кулинова Ән үйрену: «Құттықтаймын, ана туған күніңмен» 2-ші шумағы Н.Тілендиев Ойын: «Әжемнің жібі» Әуенді қимыл-қозғалыс: «Маймақ ау» А.Вивальдидің "Қыс" шығармасы **(Музыка)** Көздеріңді жұмып, музыка тыңдаған кезде композитор бізге не айтқысы келетінін елестетіп көріңдер, ол осы музыканы жазған кезде не көрді? (Музыканы 3 минут тыңдау, содан кейін өз пікіріңді айту) **«Үлпілдек ақ қар...»** Мақсаты: Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға,	Алдымызда жол жатыр. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Табиғи құбылыстарды ажырата біл» дидактикалық ойыны** **Ойынның мақсаты:** Балалардың табиғат құбылыстары туралы білімдерін бекіту және кеңейту. (жаңбыр, қар, тұман, бұршақ және т.б.).Табиғатқа деген сүйіспеншілік пен ұқыптылыққа, әртүрлі табиғи құбылыстар кезінде өзін дұрыс ұстай білуге тәрбиелеу. Ойын барысы: Тәрбиеші табиғат құбылыстары туралы жұмбақтарды шешуді, әртүрлі табиғи құбылыстар кезінде қауіпсіз мінез-құлық туралы әңгіме жүргізуді ұсынады. Әрі қарай, балалар түрлі-түсті қағаздан ағаштың діңін және түрлі түсті бұтақтарды кесіп алады. Содан кейін олар күн, қар, жаңбыр, кемпірқосақ, қарлы боран, найзағай, тұман	туралы түсініктерін жалпылау және жүйелеу, оларды өз бетінше табуға үйретуді жалғастыру; **«Қысқы пейзаж» суреті** Қыстың белгілерін ата. Эксперименттік жұмыс: Менің үстелімде екі қар бар. Мен біреуін табақшада қалдырамын, ал екіншісін банкаға салып, шарфпен ораймын. -Осы қарлардың қайсысы тезірек ериді деп ойлайсыңдар? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Ақ шанамыз зырлайды, Ақ қар оны шыңдайды. Біреу шаңғы тебеді, Құйындатып келеді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Қармен ойнап балалар, Далада жүр алысып. Шана, шаңғы, конькимен, Бір-бірімен жарысып. Аққала жасап әбігер, Ақ қарды ойып құшақтап. Қып-қызыл алма беттері, «Қыс жақсы,-дейді,-түсі аппақ.	сыртта қаншалықты әдемі екенін елестетіп көрейәкші. Қар үлкен үлпектермен желге түседі, қар үйінділері жиналады. Сонымен бірге, боран, табиғаттың қауіпті құбылысы. - Балалар, қарлы боран неге қауіпті? (Егер сіз жолда болсаңыз - сіз қатып, адасып кетесіз) Ақпан-қыстың соңғы айы. Қарлы боран мен боран биік қарлы борандарды басып өтіп, екпінді желдер қарлы жерді жерге түсіреді. Ертеде ақпан айы "қар", "жел" деп аталды. Ақпан айында күн ұзарып, күн жылынып бастайды, төбелерінен ұзын хрусталь мұздар ілінеді, кейде алғашқы ұялшақ тамшылар шырылдайды, қар ериді, қараңғыланады, қар құрсауы шөгеді. Адамдар 2 ақпан күні көктемнің қандай болатынын көрсететінін байқады. Егер бұл күні Күн болса, онда көктем жылы болады. Егер күн бұлтты болса, кеш аязға дайындалыңдар. Міне,	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын "Су,су"(музыкамен)** Балалар қол ұстасып, бір-бірінен қысқа қашықтықта тұрады. Олар өздері тербеле бастайды, қолдарын шайқайды. Түсініктеме " бұл су, ол толқуды тудыруы мүмкін (теңіздегідей, жел кезінде өзен), оны шашыратуға болады (балалардың қозғалысы динамикалық болады)". Балалар қолдарын төмен түсіреді, шеңберде тұрады. Тәрбиеші судың көмегімен адамның не істей алатындығы туралы тез

	көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде атауға үйрету. Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды Мұз болады, қатады Жып жылтыр боп жатады. Аралайды бақшаны, Үзілмейді жақсы әні. Гүлденеді бақшалар, Жауса жаусын ақша қар. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Жұбын тап" дидактикалық ойыны** **Ойынның мақсаты:** Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (қар ұғымын) кеңейту. Зейінді, есте сақтау мен ойлауды дамыту, зейінді тез шоғырландыру қабілетін бекіту; байқауды белсендіру. Ойын барысы: балалардың алдында қарлардың суреттері, балалардың міндеті-әр жұпты тауып, магниттік тақтаға бекіту.	және т. б. қиып алады. Баланың көңіл-күйіне байланысты ол ауа-райын өзі модельдейді. Ойын жасау үшін материалдарды дайындау (түрлі-түсті қағаздан табиғаттың барлық құбылыстарын кесу: қар, бұршақ, жаңбыр және т.б. табиғаттың белгілі бір құбылыстарына сәйкес келеді.) **"Өз" ауа-райын модельдеу.** Жұппен ойнау: бала табиғи құбылысты модельдейді, ал екіншісі макетте не көргенін сипаттайды, оның қашан болатынын түсіндіреді (күз, қыс...). **(математика негіздері, жапсыру, құрастыру**	**(дене шынықтыру)** **«Төртіншісі артық» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен) Шарты: балалар суретке қарап жыл мезгіліне тән белгілерді атайды, салыстырады және артығын табады. **(математика негіздері)** **«Қыс мезгілі»** Қолайлы иллюстрацияларды таңдау, олардың қалай ерекшеленетінін және олардың ұқсастығын анықтау, қыста қолайсыз және ашық ауа-райының негізгі белгілерін бөліп көрсету, қайсысын бейнелеу керектігін шешу ұсынылады. Балалар қыстың қай күні ауа-райына байланысты есте қалғанын айтады, аспанның, ағаштардың, жердің қалай көрінгенін сипаттайды. Бейнелеудің әртүрлі әдістері мен тәсілдері	осындай белгі. - Халық желтоқсанды қалай атайды? (қабақ). - Неге? (қабақ, күнсіз, күндер қысқа, түндер ұзақ). - Неліктен қаңтар айы қатал деп аталады? (аяз жарылып, суық тиеді). - Еріту дегеніміз не? (бұл күн пісіп, қар еріген кезде). - Белгі дегеніміз не? (адамдар бір нәрсені байқаған кезде). - Көктем қандай болатынын қай күн көрсетеді? (2 ақпан). - Неліктен ақпан жел диірмені деп аталды? (қатты жел соғады). Жарайсыңдар. Композитор музыканың көмегімен ауа-райының жай-күйін жеткізді. Жазушылар мен ақындар ауа-райының жағдайын қалай жеткізе алады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Боран** **Автор: Қалмаханбет Мұқаметқали** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға,	әңгімелеседі (сорпа қайнатуз, жуу, ыдыс жуу, өсімдіктерді суару және т.б.). Біз балалармен бұл судың сұйық күйі деген қорытынды жасаймыз. Су үшін бұл табиғи. Су-сұйықтық. **(музыка)** "Мұз дегеніміз не?» Біз балалармен бірге мұздың бір бөлігін қарастырамыз. - ол қандай? - Мөлдір ме, жоқ па? - Мұздан бір нәрсе көрінеді ме? - Күн сәулесінде қандай мұз бар? (жарқырайды) - мұз Сынғыш па, жоқ па? - Мұзды сындыруға бола ма? - Мұз қатты ма

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Сергіту сәті:** Таңертеңнен қар жауды, (қолдарымен қар жауғанын бейнелейді) Қуаныштымыз біз оған («қармен ойнайды») Ағаш та қар, жолдар да қар, (жоғарыны, төменді көсретеді) Мұрнымызбен, қолдар да (мұрындары мен алақандарын көрсетеді) **(дене шынықтыру)** **«Қысқы орман»** Мақсаты:Табиғи (қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар және т.б.) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын		талқыланады: қар саусақтармен, спреймен бейнеленген; шырша – трафаретпен; жел жаңа тәсілмен бейнеленген көлбеу ағаштармен белгіленеді - клясография. Тәрбиеші бұл әдіс үшін бояуды пластикалық қасықпен алып тастау керек, оны параққа құйып, кішкене дақ (тамшы) жасау керек деп түсіндіреді. Содан кейін бұл дақ түтіктен үрленеді, сондықтан оның ұшы даққа да, қағазға да тимейді. Жетіспейтін бөлшектер аяқталады. Қиындықтар кезінде балалар таңдалған техникадағы жұмыс әдістерін еске салады немесе көрсетеді **(сурет салу)**	көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету Сыпырады түтіп-түтіп даланы, Құтырады шымшып-шымшып баланы. Қар үйді де қоршап алды қораны, Есікті ашсаң үйдің ішін шолады Келген кезде ұрсып-ұрсып алады, Көктем келсе жылап кетіп қалады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Боран соқты оң жақтан, Боран соқты сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Су өтеді қолғаптан. **(дене шынықтыру)** **"Ғажайып дорба"дидактикалық ойыны.** **Мақсаты:**Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету Материалдар: Дорба, түрлі түсті және	немесе сұйық па? Мұз –қатты зат деген қорытындыға келеміз. Балалар, қолыңа қолғап киіп, мұз текшелерін алыңдар. Не болатынын көрейік. Біз қай қолда еріп, суға айналатынын салыстырамыз. Қорытынды: мұз-мұздатылған су. Ол мөлдір, суық, ериді, жылумен жанасудан суға айналады. Бұл қатты дене. Жалаңаш қолдарда мұз тезірек ериді, ал қолғаптарда баяу ериді, өйткені қолғаптар мұздың жылуы мен суығын ажыратады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	тәрбиелеу. **(құрастыру, мүсіндеу)**			өлшемдегі геометриялық фигуралар (дөңгелек үшбұрыш, шаршы, төртбұрыш) **Ойын барысы:** Тәрбиешіде геометриялық фигуралары бар дорба бар. Балалар геометриялық фигураны сипай отырып табады, оны шығарады, осы фигура туралы бәрін айтады. Мысалы: "бұл шаршы. Оның төрт бұрышы, төрт жағы, көк түсі және т.б.". **(Математика негіздері)** **«Боран»** Мақсаты: табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. - Суретші қысқы ауа-райын қалай жеткізе алады? (сурет салу үшін бояулар) біз бүгін суретші боламыз және "боран"суретін саламыз. Не салуға болады? (бақта ағаштар көп, қар жауады). - Қатты жел мен боран болған кезде ағаштарға не болады? (олар желге	**"Вьетнам ойыны" басқатырғыштар ойыны** Мақсаты: талдау қабілетін қалыптастыру, құрастырылған заттың формаларын бөліктерге бөлу, бір бөлікті екінші бөлікке қосу жолдарын іздеу. Материал: 7 бөліктен тұратын шеңбер, олардың арасында үшбұрышқа ұқсастығы бар 2 бөлік бар; қалған 3 бөлік мөлшері мен пішіні бойынша әр түрлі. Ойын барысы: Әр балаға бір шеңбер беріледі (7 бөлік). Барлық 7 бөлік қолданылады. Бөлшектерді бір-біріне мықтап бекітіп, балалар жануарлардың, құстардың, жәндіктердің әртүрлі

				қарай еңкейеді). Бүгін біз қарды "шашырау" деп аталатын жаңа әдіспен бояймыз. Балалар тәрбиешінің үстелінің айналасында болып, сурет салу техникасын көреді. Олар үстелдерге отырады және жұмысты орындайды. Соңында тәрбиеші балаларға ағаштардың контурын қарапайым қарындашпен сызуды ұсынады. **(Сурет салу**	силуэттерін құрайды. **(Математика негіздері)** **(Дене шынықтыру)** **«Мұз Айдыны»** Мақсаты: мұзды бейнелеу арқылы пейзаждық композиция жасауға үйрету. қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту, акварельмен сурет салу дағдыларын бекіту; **Топпен жұмыс:** **1.«Балалар қыста серуендейді»** **Мақсаты:** екеуінің

					арасындағы қарым-қатынасты жеткізе отырып, мүсінделген фигуралардан ұжымдық сюжеттік композиция жасауға үйрету. Қарапайым қозғалыстарды (денені еңкейту және бұру, қолды бүгу, аяқты жылжыту) беруді үйренуді жалғастыру. **«Мәнерлеп сырғанау» слайды** бұл жай мұз емес, түрлі-түсті. Ал біз бүгін олармен сурет саламыз. Сендер қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Көздерің ді жауып, ойша елестетіңдер. Біз үлкен мұзға әртүрлі толқынды сызықтар

					саламыз. (Үстелдегі үлкен мұз). Үлгілерді салу кезінде қандай бояуларды қолдануға болады? - көк және күлгін түстер. Әр түстің реңктері болуы мүмкін, оларды қалай алуға болады? -бояуларды араластырып, ақ түсті қосыңдар. **(Сурет салу)** **2.Қуыршақты қарау** -Ол қандай бөліктерден тұрады? (бас, дене – пальто, қолдар). -Бастың пішіні қандай? (дөңгелек). -Дұрыс, дөңгелек. Айжан қандай пальто киеді? - Иә, пальто өкшеге дейін ұзын, төмен қарай

					кеңейеді, (мен екі саусағымды пальто бойымен жоғарыдан төмен қарай сырғытамын). Пальто жеңдерінің ұзындығы бірдей және "пальто жартысына" жетеді. Пальтоның жағасы бар, ал басында жиегі бар қалпақ бар (мен қуыршақты айналдырамын, сонда балалар жаға мен жиектің артқы жағында қалай көрінетінін көреді). 4. Мүсіндеу әдісін көрсету. - мен сендерге қызды қалай мүсіндеу керектігін көрсетемін. Мен ермексаздың үлкен кесегін аламын, илеймін, қалың бағанға

					айналдырамын. Содан кейін сәбіз сияқты бір жағынан алақанға мықтапораймыз- бұл біздің қызға арналған пальто. Қыздың фигурасы тұрақты болуы үшін оны тақтаға басу арқылы пальто түбін тегістеу керек. -Мен қызғылт кесек алып, допты айналдырамын- бұл қыздың басы. Мен денені (пальто) және басты байланыстырамын. Басын мықтап ұстау үшін оны саусағыңызбен денеге жағу керек. Кішкентай кесектерден мен екі бірдей бағанды жайып жіберемін- бұл жеңдер, оларды пальтоға бекітіңіз. Ал осы жұқа бағандардан

					қалпақшаға жаға мен жиек жасауға болады. Мен қыздың мойнына қысқа орап, жағасын аламын. Мен бастың айналасына ұзын орап, қақпақтың шетін аламын. Қолдың орнын өзгерту арқылы сіз қыздың қалай ойнайтынын көрсете аласыз. Міне, Машенкаға арналған алғашқы қыз. Енді сіз осындай қыздарды өзіңіз мүсіндейсіз. - алдымен не істеу керек? Дененді қалай мүсіндейтініңді көрсет, біз бұл үшін қандай кесек аламыз? (үлкен кесек). Біз басты қалай мүсіндейміз? (Біз допты қызғылт кесектен айналдырамыз).

					Кішкентай кесектерден не мүсіндейміз? (жеңдер). Балалар, біз Машаға серуендеу кезінде қалай ойнауға болатынын көрсетеміз. **(мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) **«Біз киініп үйренеміз» әңгіме** **Мақсаты:** балалардың тез, өз бетінше және белгілі бір ретпен серуендеу дағдыларын жетілдіру; заттарын шкафта дұрыс орналастыруға үйрету. (көркем әдебиет-коммуникативтік қызмет, өз-өзіне қызмет көрсету) **«Ретімен шешініп, киім ауыстырып кию»** Алдымен аяқ киімді шешіп сөреге қоямыз. Күртешемізді шешіп ілеміз, бас киімді орнына қоямыз. Шалбар мен жемпірімізді шешіп, топқа киетін жеңіл киімдерімізді киеміз. **(сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Қарды бақылау (қардың жауған алқабы). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы, қарды	**Қысқы ауа райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларға қыс мезгілі жөнінде жалпы ұғымдар беру, қыстың ауа райы	**Қарды бақылау (қардың түсі). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балалардың табиғат құбылысы қар жайындағы ұғымдарын қалыптастыру, қардың жеңіл мамықтай	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер. Балаларды ағаштың бұталарына қарап, желдің соғуын байқауға үйрету; байқағыштыққа,	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер. Балаларды күннің аспанда орналасуын және

	бақылауға деген қызығушылығын ояту; қардың қайда жатқанына көңіл аударып, айтуға ынталандыру. - Жапалақ қар, Армысың? Дүниеде бармысың? Қысқы дала тәуелді, Жау, жау енді! Ұзақ уақыт қалықтар, Жау, жау енді, Мамық қар! Қ. Мырзалиев **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды учаскедегі жемшашарларды жемге толтыруға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, құстарға қамқорлық жасауға баулу; қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; жағымды эмоцияларды	бұлтты және ашық, суық болуына көңіл аудару, адамдардың жылы киінгенін байқату; зейінді, ойлау қабілетін дамыту. - Балалар, айналаға қараңдаршы. - Иә, айналада қар жатыр. - Аспанымыз сұр (көгілдір). - Бірақ қыста күн суық. - Адамдарға қараңдаршы, жылы киінді. - Біз нені кидік? Балалар жауап бермей жатса да, үстіне көрсете де алады. - Қыс мезгілі. Суықта Қар жауады қалықтап. Қар жауады қалыптап, Аппақ қабықпен қаптап. Қыс мезгілі. Аппақ қала. Ақ көшелер. Ақ сала. Ақ көшелер. Ақ сала.	ұшқанын байқату; зейінін, түйсігін дамыту. - Балалар, бәрекелді! - Қараңдаршы, айналада не жатыр? - Иә, бұл - қар. Ақ мақтадай ұлпа қар Жамылыпты қырқалар. Қалың-қалың тоң киіп, Маужырайды шыршалар. *Шәймерден Әлдибекұлы.* **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды қарды күректермен күреп, жүруге арналған жолдарды жасауға шақыру. Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге әрекет етуге баулу; жағымды эмоцияларды дамыту. **"Қарлы жолдарды басайық" қимылды**	зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, жел соғып тұрған сияқты ма? - Ағаштардың бұтақтарына қарайықшы. - Жел соғып, бізбен ойнайды, Ағаш-бұтақты шайқайды. Ары-бері шайқайды, "Ш-ш-ш" - деп дыбыстайды. - Желдің дыбысын біз қалай көрсетеміз? - Иә, "ш-ш-ш" дейміз. - Жарайсыңдар! **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды ағаштан түсіп қалған ұсақ, құрғақ бұтақтарды жинауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектің үлгісіне еріп, қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; топтастырымен бірге	жарқырағанын байқап, қолдарын жайып, жоғары созып, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру; күн туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру. Педагог балаларға күннің жерге жарықты шашқаны, жылу беретіні туралы айтып болғаннан кейін, балалармен бірге тақпақ айтып, қимылдарды қосылып жасауға шақырады. Алтын күнге ұқсайық, Қолдарды, кел, созайық. Қолдарымыз - шуақтар, Жайылады жан-жаққа. **Еңбекке баулу**

	дамыту. **"Кім тыныш?" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір бағытта тыныш жүру әдебіне үйрету, аяқтың табанын толық басып және аяқтың ұшымен жүріп қимылдау дағдыларын қалыптастыру; сигналға сай қозғалуға ынталандыру. - Балалар, ал қазір, аяқтарымызды нық басып, менің соңымнан сайға қарай жүрейік. Сайға қарай адымдаймыз, Түрлі дыбысты тыңдаймыз. Көрейік. Бұл қай бұрыш? Тыңдайық. Тыныш ... Тыныш ... - Қанекей, аяқтың ұшымен тыныш жүрейік ... - Бұл жақта не бар екен?	Аулада тұр аққала. Д. Ахметова. **Еңбекке баулу тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Машиналар жүреді" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды қызыл, жасыл немесе сары түсті таңбалауыштардың біріне сәйкес қимылдарды жасауға үйрету; топтасып, бір-бірімен соғылмай жүре білу дағдыларын қалыптастыру; жағымды әсерлерге бөленуге тәрбиелеу. Педагог балаларға	**жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балалардың сапта түзу бағытпен жүріп, екі аяқпен секіріп, жүгіріп, алға жылжу қабілеттерін жетілдіру, тепе-теңдікті сақтау қабілеттерін дамыту, бұлшық еттерін шымыр ету. Педагог балаларды көркем сөзбен қимылдарға ынталандырады. - Алдымызда ұзынша, Жайылып тұр жолақша. Топ-топ етіп басайық, Қадам басып барайық. Секіреміз оп-оп! Біз жүреміз топ боп. Ал енді біз жүгірейік, Саптан қалмай, үлгерейік. Жүгір, жүгір, балақай! Саптан қалма, балақай!	әрекет етуге баулу. **"Пойыз" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды бір сапқа тұрып, бір-бірінен қалмай, бір-біріне соғылмай, ересек бастаған бағытпен жүруді үйрету; өзге балалардың жанында ойын ойнап, жағымды әсерлерге бөлене білу қабілетін дамыту. Педагог балаларды сапқа жинайды. Смартфонға пойыздың сигналы жазылған аудионы тыңдатуға болады. - Балалар, естіп тұрсыңдар ма? - Иә, бізді пойыз жолға шығуға шақырады. - Қанекей, сапқа жиналайық, пойыз болайық. - Ту-ту жүрдік,	**тапсырмалары:** балаларды сұхбатхана орындықтарын қардан тазалауға шақыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жасауға машықтандыру; тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **"Сағаттар" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер. Балаларды сигналмен белгілі қимылдарды жасауға жаттықтыру; сигнал бойынша сапқа жиналып, педагогтің соңынан жүру дағдыларын жетілдіру, кеңістікті

	- Тамаша ... Педагог белгілі объектіні тапқандарын айтады, балаларды мақтайды. Жаттығу бірнеше рет өткізіледі, жүру бағыттары ауысады. **"Шашылған қарларды (доптарды) жинайық" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, дәлдікке, қоршаған кеңістікті бағдарлауға баулу, топтастармен тату ойнауға, достыққа тәрбиелеу.	кезегімен қызыл, сары, және жасыл таңбалауыштарды көрсетіп жатып, белгілі таңбалауышқа сай белгілі қимылдарды жасауды ұсынады: - жасыл таңбалауыш - қолға рульді ұстаған ұқсап, жан-жаққа бағыттап жүгіру; - сары таңбалауыш - орнында тоқтап, шапалақтау, - жасыл таңбалауыш - жерге шоқайып отыру. - Бағдаршамда жасыл шам - Жол ашық, машиналар. Бағдаршамда сары шам - Шапалақта, балалар! Бағдаршамда қызыл шам - Тоқтасын машиналар. Ойын екі рет өткізіледі. **"Шеңберден шықпа" жаттығуы. (дене шынықтыру)**	Жүгіріп болдық, жүрейік, Тыныс алып, үлгерейік. Тыныс алып болайық, Қадам басып, тоқтайық ... Д. Ахметова **"Көпірден өт" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан ұзындыққа екі аяқпен алға секіре білу қабілетін қалыптастыру; тепе-теңдік, ептілік, көзбен мөлшерлеу сезімдерін дамыту.	Ту-ту-у ... Біз алысқа - Ту-ту-у .. Жүр соңымнан - Қалма! Кім өжет жан? Алға! Д. Ахметова **"Доптар сияқты секірейік" қимылды жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орында екі аяқпен сигнал бойынша секіре білу қабілеттерін дамыту; шымырлыққа, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.	бағдарлауға үйрету; сағаттың жүрісі туралы алғашқы ұғымдарды қалыптастыру, жағымды эмоцияларға бөленуге ынталандыру. Педагог балаларға сағаттың қимылын еркін тұрып орындауға, сигнал бойынша сапқа жиналып, жүруге шақырады. Тақпақты оқи жүреді. *"Тик-так".* "Тик-так, тик-так," Жүрсін сағат. Біз сағатқа ұқсап, Жүреміз: "тоқ-тақ". Д. Ахметова Ойын бірнеше рет өткізіледі. **"Өз орыңды**

		Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, шеңбердің бойымен қимылдауға баулу; кеңістікті бағдарлауға, мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу.			**тап" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды сапға (түзу сызық, жіп бойына) сигнал бойынша тізілуге, сигнал бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; зейінді болуға, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті).***				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су,	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу»	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу»	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу»	**Гигиеналық шаралар:**Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс

	Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы** (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту)	**Кезекшілердің жұмысы** (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту)	**Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту)	**Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту)	сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) **«Қонжыққа қасықты қалай ұстауды үйретеміз»** (сөйлеуді дамыту)
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Киім түймелерін,	Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен	Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен	Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын үйрету: - Түймелерді ретумен	Киімді белгілі бір тәртіппен шешу және кию дағдыларын

	сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды, өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Ұйқы кезінде бала басына көрпені жауып, мұрнын жастыққа көміп тастамауын, жастықта баланың денесі емес, тек басы жатуын қадағалау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Ертегі оқып беру. **«Не дәмді?»** **Әлди** **Мақсаты:** бала ағзасының физиологиялық тепе-теңдігін қалпына келтіру. Әлди, әлди, әлди-ай, Балалар ұйықтап жатыр. Төменгі төсекке, Балалар тыныш ұйықтайды, Мен ән саламын! **(көркем әрекет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**	ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті – коммуникативті, еңбек қызметі).*** *Балаларға «Бауырсақ» ертегісін айтып ұйықтату.*	ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті – коммуникативті, еңбек қызметі).*** *Балаларға бесік жырын айтып ұйықтату.*	ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті – коммуникативті, еңбек қызметі).*** *Балаларға «Шалқан» ертегісін айтып ұйықтату.*	үйрету: - Түймелерді ретумен ағытамыз. - Көйлек, шалбарды шешеміз, ақырын іліп қоямыз. - Көйлекті шешіп, оны шалбарға, шортиға қосып іліп қоямыз. - Аяқ киімді шешіп, екінші аяқ киімді киеміз. - Колготкаларды шешіп, көйлекке қосып іліп қоямыз. ***(сөйлеуді дамыту, еңбек әрекеті – коммуникативті, еңбек қызметі).*** *Балаларға бесік жырын айтып ұйықтату.*
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары	«Күн»1.«Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға	«Біз ояндық»1. «Қолымыз оянады» - Б. қ .: жатып,	«Күннің оянуы»	"Кірпілер" 1. "Кірпілер оянып

сауықтыру шаралары	(дене жаттығулары), ауа-су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту). Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. (мәдени-гигиеналық дағдылар).	–солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу. 5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру.	қолдарды жоғары көтеру төмен түсіру. 2. «Аяқтар оянады» - Б. қ.: жатып, кезекпен оң аяқты және сол аяқты көтеру. 3. «Бауырсақ» - Б. қ.: жатып., оң жаққа және сол жаққа бұрылу. 4. «Мысықтар» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Алды –артына қозғалу, шынтақты бүгіп төмен еңкейу, сол қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады.	«Міне күн де оянды»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. Ақырын тұрады. Биік, биік, биікке - Балалар тұрып, қолдарын жоғары қарай көтереді. Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. Төмен, төмен, төменге - балалар тізе бүгіп отырады, басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. Керемет, керемет - Балалар тұрып алақан соғады. Күлімдейді күн. Қол белде, оңға-солға бұрылу.	жатыр" - С.қ.: арқаларында жатып,қолдары дене бойында. Қолдарын бастан жоғары көтеріп, созылу. Сол қалыпқа келу. 2. "Кірпілер жаттығу орындап жатыр" - С.қ.: арқаларында жатып,қолдары дене бойында.Тізе бүгілген аяқты көтеру, қолдарымен құшақтау. Сол қалыпқа келу. 3. "Кірпілер демалып жатыр" - С.қ.: арқаларында жатып,қолдары дене бойында. Оң жаққа, сол жаққа бұрылыстарды орындау. Сол қалыпқа келу. 4. "Кірпілер ойнап жатыр" - С.қ.: арқаларында жатып,қолдары дене бойында. Қолдарын және аяқтарын жоғары

					көтеру, сілку. Сол қалыпқа келу. 5. Демалу жаттығуы "Табандарына үрлеу".
Бесін ас	**Гигиеналық шаралар:** Бесін ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзіқызмет ету, еңбекәрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Бесін ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзіқызмет ету, еңбекәрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Бесін ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзіқызмет ету, еңбекәрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Бесін ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзіқызмет ету, еңбекәрекеті)**	**Гигиеналық шаралар:** Бесін ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзіқызмет ету, еңбекәрекеті)**
Балалардың дербес іс-әрекеті	**Сурет салудан ойын-жаттығу**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу**	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығулар**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-**

(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	"Қуыршаққа тарақ". Мақсат-міндеттер. Балаларды көк қарындаш арқылы көлденең жатқан қағаздың екі жағында тіке сызықты жүргізіп, төменгі шеттерін түзу және доғалы сызықпен қосып, арасын қысқа, түзу, тіке сызықтар қатарымен толтырып, тарақ бейнесін салуға үйрету. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Шаштараз".** Мақсат-міндеттер: балаларды шаштараз кәсібімен таныстыру, қарым-қатынас мәдениетін дамыту, балалардың сөздік қорын кеңейту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	"Етікші". Мақсат-міндеттер. Балаларды "Етікші" ертегісімен таныстыра отырып, оларды көркем шығармашылыққа баулу; ертегі кейіпкерлерінің қимылдары мен сөздерін қайталап айтуға жаттықтыру. **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар).	"Аспазға көмектесейік". Мақсат-міндеттер. Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге үйрету; заттар жұптарын тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдану іскерлігін қалыптастыру; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай, бір-біреуден салу тәртібіне дағдыландыру; зейінді, қолдың ұсақ моторикасын, қабылдау және ойлау қабілеттерін дамыту. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Жүргізуші".** Мақсат-міндеттер: жүргізушінің жұмысы туралы білімдер мен дағдыларды бекіту, ойынға деген қызығушылықты дамыту, жүргізушінің жұмысына деген құрметін арттыру. **(қоршаған ортамен**	"Түймелер". Мақсат-міндеттер. Балалардың киімдер туралы білімдерін жетілдіру, киімді түймемен түймелеудің маңызы туралы түсініктер беру; өзіне-өзі қызмет көрсету негіздерін қалыптастыру. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Емхана".** Мақсат-міндеттер: балалардың рөлдерді қабылдау қабілетін дамыту бойынша медицина қызметінің мәнін ашу, ойынға деген қызығушылықты дамыту, балалардың арасында жағымды қатынастарды қалыптастыру, дәрігердің жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)**	**жаттығу** "Орманшының аңдары". Мақсат-міндеттер. Орман жануарлары туралы ұғымдарын кеңейте отырып, балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. Орман жануарлары туралы көркем сөздерді пайдалана отырып, сөздік қорын молайту. **Сюжетті-рөлдік ойын: "Жедел жәрдем".** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер, медбике мамандықтарына қызығушылығын

		Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**танысу, сөйлеуді дамыту)**		ояту; науқасқа деген сезімталдықты, зейінділікті, мейірімділікке, жауап беру, қарым-қатынас мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**
Балалармен жеке жұмыс	Әмір мен Омарға кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, әңгіме құрастыруға үйрету **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Нурали мен Бейбарысқақарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беругеүйрету **(Қазақ тілі)**	Алинур мен Аруанға заттарды салыстыру нәтижелерін атау ға үйрету (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа) **(математика негіздері)**	Еркеман мен Сабинурға көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге үйрету. **(мүсіндеу)**	Абзал мен Арунаға тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету арқылы шыршаны жапсыруға үйрету. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау** **«Киімді қалай киюге болады?» әңгіме** Киімдердің тазалығын сақтау қажет. Киінгенде киімнің түймесінің дұрыс қадап, көйлекті шалбардың немесе юбканың ішіне салынғанын қадағалау керек. Шұлықтың, аяқ киімнің оң киілуіне баса назар аудару керек. ***(Сөйлеуді дамыту-коммуникативті қызмет)***				
Серуен	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау**	**Күннің екінші жартысындағы ауа райын бақылау**	**Күннің екінші жартысындағ ы ауа райын**

	Аз қимылды ойын: «Аяғымызбен жер тебеміз» **Мақсаты:** мұқият тыңдап, өлең сөздерін анық айтуға тәрбиелеу. **Шарты:** Ойнаушылар қимылдаған кезде, көршісіне тимейтіндей қашықтықта дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші балалармен бірге өлең шұмақтарын жәй айтып тұрады. Балаларға өлеңде айтылған қимылдарды істеуге мүмкіндік береді. Аяқпенен тарсылдатып билейміз, Қолды соғып, басымызды иеміз. Қолымызды түсіреміз, Қолымызды ұсынамыз. Осы сөздермен балалар біріне-бірі қол беріп, дөңгеленіп тұрады. Одан кейін былай деп жалғастырады: Ал, шығайық сайланып, Жүгірейік айналып. Аз уақыт өткеннен кейін тәрбиеші: «	**Аз қимылды ойын:** «Қаздар» **Мақсаты:** Балалардың музыкалық есту қабілетін дамыту және қаздардың тіршілігімен таныстыру. **Керекті құралдар:** (сырнай немесе сылдырмақ). **Шарты:** Қысқаша әңгіме, қаз өте сақ құс, ол балапан шығарған кезде, ата қаз балапандардың соңында жүреді. Егер қауіп төнсе, ана қаз екеуі екеулеп балапандарын қорғайды. Қаздар көк шалғында шөп жейді. Барлық балаларға сырнай үлестіріліп, ішінен ата қаз белгіленеді. Балалар шалғында жайылып жүрген қаздарды бейнелеп, баяу сырнай тартады. Тәрбиеші белгісімен қауіп төнгенде, ата қазсырнайды қатты 2-3 рет тартып белгі береді. Осы кезде балалар қанат қағып	**Аз қимылды ойын:** «Жасырынбақ» **Мақсаты:** балалардысанамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойынға жиналған балалардың барлығы шеңбер құрып, ойын бастаушының айналасына тұра қалып, тақпақтап санамақ айта бастайды. Санамақтың бірнеше түрі бар. Қандай жылы күн шуақ, Балапандар жүр шулап Қызығына қараймын Бір, екі, үш...деп санаймын. Шөжелерім шөп-шөп-шөп, Жем шашайын көп-көп-көп, Он екенсің бәрі-бәрің, Отыз түйір дәнім бар Әрқайсыңа қаншадан? Теріп жеңдер соншадан. Немесе, ойын бастаушы алақанын төмен қарата бір қолын жоғары көтереді, ал барлық балалар бір-бір саусағын соның астына тигізіп ұстап тұрады. Ойын бастаушының « бір, екі, үш»белгісімен балалар бір-бір	**Аз қимылды ойын:** «Тым-тырақай» **Мақсаты:** балалардысанамақ айтуға үйрету. **Шарты:** Ойнаушы балалар шеңберге тұрады да, бір баланы санамақ айтып, ортаға шығарады. Балалар тәрбиешінің белгісімен: Ал, кәнеки балалар, Бір, екі, үш-деп санаңдар Бір, екі, үш— Ал таранДар-деп Жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң тәрбиеші бір, екі, үш деп санағанша балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. ***(ойын қызметі)***	**бақылау** **Аз қимылды ойын:** «Тышқан аулау» **Мақсаты:** Балаларды шапшаңдылыққа, ептілікке, командаға бөлініп ойнауға үйрету. **Шарты:** Ойыншылар 2 командаға бөлінеді. Аз топ қол ұстасып шеңбер жасайды. Олар тышқан ұстаушылар. Қалғандары тышқандар, олар шеңберді айналып жүреді. Тәрбиеші « қақпаны аш » дегенде шеңбердегі балалар қолдарын босатып жоғарға көтеріп тұрады. Тышқандар

	Тоқта»-дейді. Бәрі тоқтайды. Одан кейін ойын қайталанады. ***(ойын қызметі)***	жүгіріп барып, ана қаздың жанына жиналады. Ойын қайталанып, ата қаз сайланады. ***(ойын қызметі)***	саусақтарын тез тартып алады. Саусағы ұсталған бала көзін жұмып, басқалары тығылады. Көзін жұмған бала 40 не 50 -ге дейін санап, тығылған балаларды іздейді. Тапқан сайын өзі тұрған жерді алақанымен соғып отырады. Балалардың алдын-ала келісуімен, ең бірінші немесе ең соңында қалған бала көзін жұмып, ойын қайта басталады. ***(ойын қызметі)***		өтіп жүреді. Тәрбиеші қол шапалақтағанда , шеңбердегілер қолдарын түсіріп, шеңбер ұстай қою керек. Ішінде қалғандары ұстаған тышқан алады. Олар жиналып шеңбер жасауға дайындалады, олар қақпан жасап тышқан ұстаушы болады. Ойын жалғаса береді. ***(ойын қызметі)***
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Ата-аналарға кеңес, балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	Ата-аналарға кеңес. "Балаларға жолда жүру ережесі туралы түсіндірудің маңызы".	Психолог кеңесі: "Бала тілін дамыту".	Ата-аналарға кеңес. "Отбасындағы сауықтыру шаралары".	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жетістігі жайлы айту; апта тақырыбы бойынша сұрақ қою, әңгімелесу.